CATALOGUS

PLANTARUM

IN AGRO CALATA-HIERONENSI COLLECTARUM

AB

EMMANUELE TARANTO ET XAVERIO GERBINO

CATANÆ

EX TYPOGRAPHIA JOSEPHI MUSUMECI-PAPALE

1845.

LECTORI

Inter beatas Siciliae plagas meridiem spectantes, Solum Calata-Hieronis terrarum magnitudine (nam quinquagesimam fere partem totius Insulae comprehendit), amoenitate, fertilitate, coelo purissimo mitissimoque non ultimum, de iis quae ad naturam pertinent parum aut nihil a viatoribus perlustratum est. Praeterea si ubicumque viri doctissimi Sicilienses loca natalia invisunt, detectasque divitias patefaciunt, sane decebat, ne in illud Tullii, quod est ante pedes nemo spectat, *incidissemus et nos, naturalia nostra non amplius ultro contemnere.*

His sedulo perpensis, ad perquirenda, quae uberrime Solum hocce nostrum praebet, naturalia munera jamdudum totum animum appuli, et juventutem in naturalibus scientiis adjuvandam, patriumque decus augendum collectiones zoologicas, mineralogicas, botanicas, quas mihi privata studia, amicitiae sapientum, peregrinationesque porrexere, servandas, sancteque custodiendas, quod diu multumque in votis habui, Musaeum publicum nuper instituere feliciter mihi evenit; quod etiam libris sumptu meo comparatis atque omnibus ad id utilibus, nec non archeologicis venustatibus, mihi adlubuit exornare.

Sed quo modo colligenda ea, quae ad varia naturalium studia sint necessaria, juvenes verbo exemploque edocui; nec eos piguit mecum unà arva patria peragrantes, alios mineralia et fossilia quaeque exantlare, alios zoologica omnigena venari, alios phytologica qualiacumque decerpere, omnes jucundissimis hisce studiis hilari promptoque animo incumbere, divitiasque patrias in patrio Musaeo sensim aggerere.

In botanicis vero investigationibus comes mihi adfuit jamtum, adestque solertissimus Xaverius Gerbinus, *qui invitatui meo perfecte cohaerens Florae Calata-Hieronensi viribus aeque nostris, omnino peragendae, favente Numine studet et ipse. Pauca tamen de Agro nostro, deque lucubrationibus nostris breviter hic dicere mihi liceat.*

Plagis duabus constat Ager Calata-Hieronensis, *quarum unam* concentricam, *quia urbem continet dicimus*, excentricam *alteram. quam* Hamo-petro *etiam vocant, ab urbe millibus* XXIV. *passuum circiter dissitam. Prior, de qua praecipue sermo est, latitudinis borealis sub gradu 37° 12' extat, nec non 32° 8' longitudinis ab Insula ferri. Parum mari africano distans, nemora venatui habet aptissima, perjucundas convalles fontibus rivulisque perennibus contextas, vinetis, viridariis, pomariis hinc inde consitas, laetosque campos ad olera ac frugum copiam exuberandam idoneos.*

Agri pene totius extentio calcarium tertiarium, alicubi conchyliis integerrimis ab Oceano quasi dudum eromitis subactum, exhibet; abundat vero arenariâ in orientali et meridionali tractu, argillâ prope et circum urbem, sulphato calcareo marnâque, veluti zonâ, ad septentrionem. Limine in hoc flumen quod dicitur Templum *regionem dividit a collibus Platiae, Herbitaeque protractis, et meridiano memorabile* Achates *a ramis collium Hyblaeorum ad Casmaenam usque distensis. Ad oras occidentales fastigium Montis Cansariae extat, omni alio elatius, a superficie etenim maris mille circiter passuum se attollit; in devexitate autem septentrionali ejusdem pagus et mons* Sancti-Michaelis *sunt, terrae plantarum uberrimae.*

Hujus Soli loca, eorumque vero paucissima, quantum otii concredita nobis munera permiserunt, ego et comes meus per biennium peragravimus; herbarum, quae prae oculis sponte sese exhibuere florentes, nonnullas accurate collegimus. collectas acuta oculorum acie, comparavimus, sedulaeque animadversioni, interdum etiam microscopii ope, ea qua par erat diligentia, subjecimus; ad Phytologorum celebriorum recentiorum libros et consilia ivimus; et plantas omnes, quas decerpsimus in Herbario Musaei adservavimus.

Quare, benevole Lector, fasciculum primum platarum Calata-Hieronensium lubenter accipe, quem si modo nonnisi nudum Catalogum stationes efflorescentiasque vix signantem inspicis, veluti materiam, licet rudem, inspicias quaeso, quam paullatim congerere nitimur ad opus arduum et difficile florae Calata-Hieronensis, exquisitis prius locis omnibus extruendum; eadem ratione, qua naturalibus quibusque aliis adhuc inventis ac in Solo nostro collectis colligendisve, uti speramus, faxit Deus, ad totius regionis scientificam descriptionem tandem concinnandam. Vale.

Emmanuel Tarantus

DIANDRIA

MONOGYNIA

Olea oleaster *Hoffm.* — Olea Europaea *b.* oleaster *L.*

In sylvaticis, et nemoribus satis abunde.

Floret ab idibus aprilis ad idus junii.

Veronica arvensis *L.*

In collibus herbosis, ad rupes et rudera —*Mazzone, Balatazze, s. Bartolomeo.*

A martio ad majum.

— anagallis L.- var. *b.* elata *Guss.*

In aquosis, et ad rivulos frequentissime.

Ab aprili ad majum.

— hederaefolia L.

In cultis, et incultis, ad muros et rudera, per vias ubique.

A janoario ad aprilem.

— panormitana *Tin.*

In ruderatis, ad muros humidiusculos circum olera. s. *Bartolomeo, Greci, Teatrino* ad compages lapidum.

Martio et aprili.

Veronica cymbalaria *Bertol.*

In cultis, incultis, et ruderatis, secus vias, ad muros obvia.

A decembri ad majum floret.

— didyma *Ten.*

Ibidem et eodem tempore floret,

— agrestis *L.*

In arvis, hortis, et vineis. *Regaleme Orti-de'-miracoli, Saracena.*

A februario ad majum.

Rosmarinus officinalis *L.*

In sylvaticis praesertim meridionalibus. *Noce, s. Pietro, Marfisa, Piana-di-Carbone, s. Basilio* etc.

Floret fere per totum annum, pleno vero ab octobri ad majum.

Salvia clandestina *L.*

Optime congruit cum descriptione Cl. *Bianca. Flora de' dintorni di Avola.*

In collibus arenosis, et calcareis, ad margines viarum abundè.

A novembri ad majum, et in humidiusculis ultra.

TRIANDRIA

MONOGYNIA

Valeriana rubra *L.*—Centranthus ruber. *DC.*

In calcareis lapidosis, et ad fissuras rupium. *Montagna, Marcimino, s. Pietro* et alibi.

Ab aprili ad augustum pleno floret, per annum raro.

Fedia cornucopiae *Vahl.*

In cultis et herbosis, secus vias, et inter vineas satis abundè.

A decembre ad junium.

var. *b. floribus albis.*

In herbidis ad sepes rara et specie gracilior. *s. Caterina, Tabascio, Novaro.*

Ineunte vere.

Varianella eriocarpa *Desv.*

Inter segetes et in pascuis herbosis non rara.

Ab idibus martii ad majum.

Crocus longiflorus *Raf.*

In collibus arenosis et calcareis, ac in pascuis apricis abundè.

Ab octobri ad decembrem.

Romulea bulbocodium *Seb.* et *Maur.*

In arenosis et calcareis in pascuis apricis ad vias. *Portosalvo, Moschitta, Piana-di-Carbone, Battistella*, et alibi copiosè.

A februario ad nonas Martii.

Gladiolus segetum *Ait.* — G. infestus *Bianca.*

Inter segetes ubique infestus.

Aprili majo.

Iris pumila *L.*

In collibus aridis. *Bardella.*

A februario ad idus martii.

var. *c. discolor* Guss.

In submontosis calcareis. *Scala, Cansaria.*

Martio florentem se nobis exhibuit.

Iris scorpioides *Desf.*

A descriptione Cl. *Bertoloni* recedit ob corollae lacinias minores horizontaliter patentes, uti recte monet Cl. *Gussone*, et majores bifidas ob flores lacte coeruleos, ob stigmata, licet grandia, fere longitudine segmentorum majorum corollae, sed emarginato-bidentata. Dicendum verius, segmenta majora corollae bifida, laciniis eroso-serratis.

In collibus apricis, in campis aridis, in lapidosis ac ad vias. *s. Mauro, s. Maria-di-Gesù, Portosalvo, Bardella, Mazzone*, et alibi non rara.

A novembre ad martium.

— sisyrinchium *L.*

In collibus aridis et sterilibus, ad vias, et ad margines agrorum. *Giunco, Fontanelle, Ogliastro, Madonna-della-via, croce-del-Vicario, Cappuccini-vecchi, Rocca* etc.

A martio ad majum.

— tuberosa *L.*

In dumeticis umbrosis, et sylvaticis. *Mazzone, s. Basilio, Russa, s. Lorenzo.*

Martio et aprili.

Cyperus flavescens. L.

In aquosis, ad rivulos, et cursus aquarum. *Rangasile, Locertone, s. Basilio.*

A julio ad septembrem.

— olivaris *Targ.*

In cultis non rarus.

A junio ad octobrem.

— badius *Desf.*

In udis, et aquosis fere ubique.

A majo ad augustum.

Scirpus palustris *Presl.*
In aquosis, udis, et ad rivulos. *s. Pietro, Favare, Granieri.*
Ab aprili ad julium.
— Savii *Sebast.* et *Maur.*
In hamentibus et uliginosis. Ibidem et *s. Basilio, Terrana.*
A martio ad octobrem.

Scirpus holoschoenus *L.*
In demissis humidis. Ibidem, et *Madonna-della-via, Saracena, Giunco.*
A junio ad augustum.
— maritimus *L.*
Ad fluminum ripas. *s. Pietro, Terrana, Mazzarrone.*
A majo ad augustum.

DIGYNIA

Ægylops ovata *L.*
In campis sterilibus et incultis, ad margines viarum ubique.
Ab idibus aprilis ad majum,
— triticoides *Regu.*
In arenoso-argillosis aridis ad sepes herbosas frequens.
Eodem tempore floret.

Rothboella filiformis *Roth.*
Ibidem.
Ab aprili ad julium.

Lolium perenne *L.*
In pascuis apricis, in arvis, secus vias obvium.
Ab aprili ad junium.
var. *c. ramosum* Guss.
In cultis, inter frumenta, et circum olera frequens.
A majo ad junium.
— arvense *L.*
In campis, arvis, et pascuis herbosis, ac inter segetes.
Ab aprili ad majum.

Gaudinia fragilis *Paliss.*
In arvis et inter segetes rara.
Majo.

Hordeum murinum *L.*
In collibus aridis sterilibus, ad vias et rudera undique.
Aprili majo.
— bulbosum *L.*
Ibidem cum praecedente.
A majo ad junium.

Triticum villosum *Paliss.*
In arvis et campis aridis, ad vias ubique.
Majo.
— repens *L.*
In incultis, ad macerias, ad margines viarum graminosos.
A junio ad julium.

Catapodium loliaceum *Link.*
In arenosis herbosis frequens. *Portosalvo, Moschitta, s. Bartolomeo* et alibi.
Majo.

Brachipodium phoenicioides *Link.*
In collibus calcareo-arenosis. *s. Pietro Cassaria.*
Majo.
— sylvaticum *Link.*
In dumetis, ad sepes cespitosas, ad margines agrorum frequens.
A majo ad junium.

Bromus mollis *L.*
In arvis, in pascuis, inter segetes, ad vias ubique.
Aprili majo.
— lanceolatus *Roth.*
In agris, arvis, inter segetes abundè.
Ab aprili ad majum.
— velutinus *Schrad.*
In collibus arenosis, ad sepes, et in campis frequens.
A junio ad julium.

Bromus scoparius *L.*
In pascuis et collibus herbidis copiosè.
Ab aprili ad majum.
— Gussonii *Parlat.*
In cultis, ad agrorum margines, inter segetes obvius.
A februario ad majum.
— madritensis *L.*
In aridis, sterilibus, ruderatis, ac etiam in pascuis.
Eodem tempore floret.
— tectorum *L.*
Ibidem et ad vias.
Majo.
Festuca ciliata *DC.*
Cum praecedente.
A martio ad majum.
— elatior *L.*
In demissis pinguibus abundè.
Ab idibus aprilis ad majum.
Dactylis glomerata *L.* - var. *b.* hispanica *Guss.*
In aridis et sterilibus, ad margines agrorum, et viarum copiosè.
Aprili majo.
Sclerochloa rigida *L.* - var. *b.* muralis *Guss.*
In cultis et incultis, in ruderatis ac etiam ad muros.
Ab aprili ad junium.
Poa annua *L.*
In ruderatis, ad maceries circum vias ubique.
A januario ad majum.
— bulbosa *L.*
In pascuis apricis, et herbosis collium frequens.
A martio ad majum.
— trivialis *L.*
In humidis, ad margines agrorum. *Scala, Tempio.*
Iacunte majo.
Glyceria ochroleuca *Dumor.*
In udis, ac juxta rivulos non rara. Ibidem.
Ab aprili ad octobrem.
Eragrostis megastachya *Link.*
Circum olera frequens. *Acqua nuova, Rangasile, Bardella.*
Septembre floret.
Briza maxima *L.*
In collibus aridis, in pascuis, ad sepes herbosas, ac inter frumenta abondè.
Majo.
— virens *Reich.*
In herbosis, ad margines agrorum, et inter segetes.
Eodem mense fl.
Chrysurus cynoscuroides *Pers.*
In collibus aridis, in ruderatis in tectis, ad muros.
A februario ad martium
Cynosurus echinatus. *L.*
In campis aridis, in herbosis, ad margines agrorum ubique.
Cynodon dactylon *Wild.*
In cultis et incultis, et praesertim in vineis nihil communius.
Per totam aestatem floret.
Panicum sanguinale *L.* — Digitaria sanguinalis *Presl.*
In umidis, ac in aggeribus arenosis. *s. Pietro.*
Eodem tempore fl.
— crus-galli *L.* — Echinochloa crus-galli. *Paliss.*
var. *b. muticum* Guss.
In aquosis, ad rivulos, ac etiam in uliginosis. *Fontanelle, Raganile,* et alibi.
A septembri ad novembrem.

Setaria verticillata *Paliss.*
In cultis et circum olera. *Valle-di bardella, Orti-dei-Cappuccini, e dei Miracoli* etc.
A junio ad septembrem.

Phalaris coerulescens *Desf.*
In campis, et collibus argillosis frequens. *Pille, Soccorso, Refugio, Cascalana.*
Majo et junio fl.

— nodosa *Sibth.*
Ad margines agrorum, et viarum in aridis.
A majo ad junium.

— truncata *Guss.*
In humentibus. *Tempio, Scala, Fontana-della-pietra.*
Majo.

— quadrivalvis *Lag.*
In campis et arvis argillosis. *Soccorso, Pille, Russa.*
Julio et augusto.

— minor *Retz.*
In collibus, campis et arvis argillosis herbosis communis.
Ab aprili ad majum.

— paradoxa *L.*
Inter segetes, et in arvis frequens.
Ab Idibus aprilis ad majum.

Phleum pratense *L.*
In collibus herbosis apricis non rarum.
Majo.

Polypogon monspeliense *Desf.*
In convallibus humentibus et ad rivulos. *Valle-di-bardella.* e di-*Rangasile, Orti-dell'-acqua-nuova.*
Ab aprili ad junium.

Lagurus ovatus *L.*
In arenosis aridis ad vias abundè.
Majo.

Stipa tortilis *Desf.*
Cum praecedente.
Aprili.

— Lagascar *R. S.*
Ibidem et eodem mense floret.

Milium multiflorum *Cav.*
In humidis, in ruderatis, ad sepes umbrosas. *s. Mauro, s.ta Caterina, s.ta Maria-di-Gesù* et alibi.
A majo ad septembrem.

Gastridium scabrum *Presl.*
In siccioribus et aridis, inter segetes.
Majo.

Agrostis verticillata *Willd.*
In humidis, juxta rivulos, et circum fossas. *Valle-di-Bardella, Orti-della-Grazia* e de'-*Miracoli* et olibi.
Floret fere per totum annum sed praecipue a majo ad octobrem.

— alba *L.*
Ibidem et eodem tempore floret.

Arundo ampelodesmos *L.*
In sylvaticis et submontosis, in collibus ac in nemoribus meridionalibus passim.
Aprili majo.

— donax *L.*
In humidiusculis, in demissis vinearum, et ad margines rivulorum potius culta.
A septembri ad octobrem.

— mauritanica *Desf.*
In collibus aridis, ad sepes, ad margines viarum campestres, et ad torrentium alveos frequentissime.
A julio ad septembrem.

Koelera intermedia *Guss.*
In collibus aridis non rara.
Ineunte junio.

Melica ciliata L.
In arenosis, et saxosis, ad sepes.

Ab aprili ad junium.

Avena Michelii *Guss.*

Tam in collibus, quam ad torrentium alveos frequens.

Majo.

— condensata *Link.*

In collibus aridis sterilibus, ad vias passim.

Ab aprili ad junium.

— parviflora *Desf.*

In cultis, et inter segetes, et ad margines agrorum.

Aprili majo.

— sterilis L.

Ibidem, et eodem tempore floret.

Avena fatua L.

Iisdem locis provenit, et eodem tempore floret.

— hirsuta L.

Ibidem ac etiam in ruderatis.

Eodem tempore floret.

Sorghum Halepense *Pers.*

In fertilibus humentibus infestat vineas.

A julio ad septembrem.

Andropogon hirtum.

In aridis apricis. *s.ta Caterina*, *s.Luigi*, *Fontanelli.*

A majo ad octobrem.

TRIGYNIA

Polycarpon tetraphyllum L.

In aridis et ruderatis, ad vias. *s.ta Maria-di-Gesù.*

Ab aprili ad julium.

TETRANDRIA

MONOGYNIA

Dipsacus sylvestris *Mill.*

In argilloso-calcareis humentibus, ad margines aquarum lente fluentium. *Bardella, Rangasile, Mazzone, Maddalena* etc.

A junio ad augustum.

Scabiosa cretica L.

In collibus calcareis. *Cansaria, Coste-dell'-acqua-dolce, Balchini.*

Ab aprile ad julium.

— Cupani *Guss.*

Ubique ad vias.

A majo ad septembrem et ultra.

Asperula longiflora *Wald. et Kit.*

In collibus aridis et sterilibus. *Escuriales*, *s. Mauro* et alibi.

A julio ad septembrem, aliquo flore usque ad novembrem.

Sherardia cretica L.

In arvis, collibus, campis, cultis et incultis ac ruderatis herbidis obvia.

A februario ad majum.

Galium elongatum *Presl.*

Adde descriptioni Cl. *Gussone*, quod caules sunt tetragoni, supernè ramosi, trichotomi.

Ad margines agrorum subhumidos. *s.ta Caterina.*

A majo ad augustum.

— verum L.-var.*b*.pubescens *Guss.*

In humentibus ad margines agrorum ac etiam in collibus herbosis. *Valle-di-Bardella, Novara, Pille.*

A junio ad julium.

— lucidum *All.*

In collibus calcareis sylvaticis. *s. Pie-*

tro, Cansaria.
Majo.

Galium setaceum *L.*
In collibus aridis arenoso-calcareis. *Tabascio, Paradiso.*
Majo.

— aparine L.
var. *b.* minor.
Ad sepes, in sylvaticis, et ruderatis frequens ambas varietates.
A februario ad aprilem.

— saccharatum *All.*
In saxosis gramiaosis, inter opuntias, et ad margines agrorum. *Mazzone*, *s. Bartolomeo*, *s.ta Caterina.*
A februario ad majum.

Rubia peregrina L.
In incultis sylvaticis et dumetis, ac ad sepes.
Majo.

Plantago lanceolata L.—var. *c.* lanuginosa, et var. *d.* sericea *Guss.*
In coltis et incultis, ad vias per abundè
Aprili majo.

— major. L.
In aquosis, ad rivulos, secus olera, ad vias humidiuscnlas undique.
A majo ad augustum.

— albicans L.—var. *b.* angustifolia *Guss.*
In arenoso-argillosis, ad margines agrorum. *Fontanelle*, *s.ta Caterina.*
Aprili majo.

— Lagopus L.
In collibus et campis aridis, ad vias passim.
Ab aprili ad majum.

— serraria L.
In collibus argilloso-calcareis, ac per vias obvia.
Eodem tempore.

— Coronopus L.
Undique ad vias, et in pascuis.
Aprili majo.

— Psyllium L.
In collibus et campis aridis gramineis et ad rupes copiosè. *Giunco*, *Mazzone*, *s. Bortolomeo*, *Mazzivecchi*
A martio ad majum.

Cornus sanguinea L.
Ad sepes et margines cespitosas vinrum, et agrorum. *Cansaria*, et prope *s. Michele.*
Majo.

TETRAGYNIA

Potamogeton fluitans ? *Roth.*
In aquis stagnantibus rivulorum. *Saracena*, *Ramione.*
Flores non vidimus.

— crispum L.
In stagnis. *Acqua-nuova.*
Junio.

Sagina maritima *Don.*
In ruderatis, ad muros, per vias.
A februario ad aprilem.

PENTANDRIA

MONOGYNIA

Heliotropium Europaeum *L.*
In pinguibus, fimetis, vineis et ruderatis obvium.
A junio ad novembrem et ultra.

Myosotis collina *Ehrh.*
In umbrosis, herbosis, et ad margines agrorum abunde.
A martio ad majum.

— **Apula** L.
In pratis, campis, et collibus, ac ad sepes. *Portosalvo*, *s. Bartolomeo*, *s.ta Caterina*, *Madonna-della-Via*.
A martio ad majum.

Lythospermum purpureo-coeruleum L.
In pratis siccioribus, in collibus aridis, ad sepes ubique.
A martio ad septembrem.

— **arvense** L.
In cultis et incultis, inter segetes et vineas undique.
Ab idibus februarii ad majum.

Anchusa Italica *Retz.*
In aridis, ad margines agrorum ac inter segetes. *s. Luigi*, *s.ta Caterina*, *Rocca*, *Portosalvo*, *Gianco*.
Ab aprili ad junium.

Cynoglossum pictum *Ait.*
In lapidosis pinguibus et raderatis. *Rangasile*, *Battistello*, *s. Basilio*.
Desiccate martio usque ad julium.

— **columnae** *Ten.*
In sterilibus ad vias. *s.ta Caterina*.
A martio ad majum.

— **cheirifolium** L.
In collibus et submontosis calcareo-argillosis, ac inter segetes. *Tabbascio*, *Bardella*, *Mazzone*, *Pille*, *Cascalona* etc.
A martio ad aprilem.

Symphytum officinale *L.*
Ad cursus aquarum et in rivulis lente fluentibus. *Saroceno*, *Rangasile*, *Novara*, *Mazzone*.
A martio ad majum.

Zeyeri Schimper.
In humidis, et ad rivulos. *Mazzone*, *s. Bartolomeo*, *Selvaggio*.
Aprili majo.

Cerinthe aspera L.
In agris, campis, vineis, secus vias herbosas undique.
Ab idibus januarii ad aprilem, et ultra.

Borago officinalis L.
In cultis, et incultis, ad margines agrorum circum olera, et vineas obvia.
A februario usque ad junium.

Echium plantagineum L.
In aridis submontosis, in campis, et collibus, secus vias undique.
A martio ad majum.
Species revera polymorpha invenimus enim specimina foliis caulinis oblongo-lanceolatis bracteis linearibus subfalcatis, calycis laciniis rectis, corollis pilosis, ciliatis, coeruleis, concoloribus in collibus apricis. *Mazzicecchi*, a martio ad majum florentia.

Cyclamen Neapolitanum L.
In collibus calcareis, ad fissuras rupium, in sylvaticis. *Montagna*, *Tabuscio*, *Mazzone*, *Noce*.
A septembri ad novembrem.

Samolus valerandi L.
Ad aquarum scaturigines in calcareis. *Montagna*.

Junio florentem vidimus.

Anagallis arvensis L.

In subhumidis cultis, et incultis, ad rudera, ac etiam in collibus aridis non rara.

A martio ad majum.

var. *b.* floribus pallidis

In humentibus. *Bardella*, *Orti-de' Miracoli*—rara.

Eodem tempore fl.

— coerulea *Schreb.*

In cultis et incultis, ruderatis, circum agros, ad sepes herbosas copiosè.

A martio ad majum ac etiam ad junium.

Plumbago Europaea L.

In ruderatis aridis, et ad vias. *s.ta Maria-di-Gesù*, *Croce-del-Vicario*, *s.ta Caterina*, *Mazzone*.

Ab augusto ad octobrem.

Convolvulus sylvestris *Willd. et Kit.*

Caules in nostro, petioli, et nervi in foliorum parte inferiore sunt atro rubentes. Praeterea petioli laterali sulco, et pedunculi bilaterali linea longitudinali sunt signati, ita ut isti subancipites videantur.

In humentibus cespitosis. *Valle-di-Bardella*.

Majo junio.

— arvensis *L.*

In arvis, et campis ubique ac ad sepes.

A junio ad octobrem.

— altheoides *L.*

In collibus calcareis, et marnosis. *Rocca*, *Montagna*, *Cansaria*, *Amata*.

A majo ad junium.

— Italicus *P. S.*

Ad sepes, in dumetis, ad maceries. *s. Basilio*, *Marfisa*, *Noce*.

Ab aprili ad majum.

Convolvulus cantabrica *L.*

In arenosis ad vias. *s. Bartolomeo*, *s.ta Maria-di-Gesù*, *Portosalvo*.

A majo ad septembrem.

Campanula Erinus *L.*

In ruderatis, rupibus, muris, campis et arvis ubique.

Ab aprili ad junium.

Viola odorata *L.*

In humidiusculis sylvaticis, et ad sepes. *s. Lorenzo*, *s. Basilio*, *Russa*, *Semini*, *Valle-di-Saracena*, et alibi.

A januario ad martium.

— arvensis *Roth.*

In campis aridis sterilibus, ac etiam ad sepes herbosas, et inter segetes.

Ab idibus februarii ad majum.

Lonicera implexa *Ait.*

In argillosis, marnosis, et calcareis. *Salvatorella*, *Fontana-della-pietra*, *Scala*, *Cansaria*.

Ab aprili ad majum.

Verbascum sinuatum *L.*

In arenosis, et calcareis submontosis, ad vias et rudera satis abundè.

A majo ad augustum.

— repandum *Willd.*

In arvis, et campis subargillosis, ac ad vias. *Bardella*, *Novara*, *Piazza-di-Carbone* et alibi.

A junio ad augustum.

Datura stramonium *L.*

In ruderatis et pinguibus sylvaticis. *s. Pietro*, *Ogliastro*, *Grazia*.

A julio ad septembrem.

Hyosciamus albus *L.*

Ad rudera, muros, et maceries in pinguibus. *Ponte-di-Mezzo*, *Mandre-de' Miracoli*, *Reclusorio*, *s. Giovanni*.

var. *b.* corollis fauce et basi atropurpureis, plus

obvia.

Fere per totum annum florentes.

Hyosciamus niger *L.*

In pinguibus et in fimetis, circum ovilia. *Noce*, *Sette-Feudi*,

Aprili majo.

Mandragosa officinarum *L.*

In cultis et incultis aridis, in ruderatis, ad vias vulgaris.

A septembri ad octobrem.

Solanum sodomeum *L.*

Prope fluminum ripas, et in humentibus. *Camopietro.*

Aestate floret.

— dulcamara

In dumetis humidis, sylvaticis humidiosculis, et ad sepes. *Valle-di-bardella*, *Orti-dell'-acquo-nuova*, *s. Basilio.*

Ab aprili ad octobrem usque.

— moscatum *Presl.*

Ad agrorum margines subhumidos, ac in ruderatis abundè.

Ab aprili ad autumnum.

— nigrum *Willd.*

In pinguibus, fimetis, ad vias frequens.

Ab aprili ad augustum.

— miniatum *Bernardi.*

In demissis humentibus. *Rangosile.*

Junio florebat.

Lycium Europaeum *L.*

Ad sepes, inter vepres, et in nemoribus satis abundè.

A julio ad septembrem.

Rhamnus Alaternus *L.*

In nemoribus et in sylvaticis copiosè. *s. Pietro*, *Granieri*, *Crozia.*

Januario februario.

Hedera helix *L.*

Ad muros, in dumetis, ad arborum truncos passim.

Ineunte autumno.

Vitis vinifera-sylvestris *Willd.*

In sylvaticis. *s. Pietro.*

Fl. majo? Nonnisi fructus vidimus octobri.

Illecebrum Paronychia *L.*

In arenosis incultis. *Boschigliuolo.*

Junio florentem vidimus.

— tenuiflora *Hoffm. et Link.*

In submontosis argilloso-arenosis meridiem spectantibus.

Belmangiare, *Abate.*

A majo ad julium.

— ramosissima *Pers.*

var. *b.* longe pedunculata.

In humidiusculis apricis. *Boschigliuolo*, *Belmangiare.*

A majo ad julium.

Vinca major *L.*

In humentibus. *Valle-di-bardella.*

A martio ad majum, ac etiam octobri et novembri.

DIGYNIA

Ulmus suberosa arborea *Willd.*

In sylvaticis, et nemoribus, ac etiam ad sepes, et ambulacra.

Martio.

Herniaria glabra *L.*

In submontosis. *Cansaria.*

Desinente majo.

Herniaria cinerea *D.C.*—Polygonum Calatagironense *Cup.*

In arvis arenosis, et ruderatis. *s.ta Maria-di-Gesù.* et alibi nimis frequens.

Ab aprili ad majum.

Chenopodium melanospermum *Spr.*
Variat a discipt. Cl. *Gussone* longitudine spicarum, quae in nostro sunt 2—3 pollicares.
In fimetis et ruderatis ad pages. *Miracoli*, *Mazzivecchi*.
Ab augusto ad septembrem.
— murale *L.*
var. *b.* pruinosum.
Ad margines agrorum pingoium, in fimetis, ad muros, et maceries abvium.
A julio ad septembrem.
— album *L.*
In herbosis, et in arvis frequens.
A junio ad septembrem.
— viride *L.*
In arenoso-calcareis. *Moschitta*, *Bardella*.
Eodem tempore floret.
— vulvaria L.
In pinguibus et ruderatis sat copiosè.
A majo ad septembrem.
— ambrosioides *L.*
In subhumidis argilloso-calcareis, et ad macerias passim.
A majo ad novembrem.
Beta cicla *L.*
In collibus herbosis et pascuis apricis abundè.
Ab aprili ad augustum.
Eryngium campestre. *L.*
In cultis et incultis, ac inter segetes post messem.
A julio ad septembrem.
— triquetrum *Vahl.*
In submontosis, et collibus argillosis abundè. *Mulino-a-vento*, *Portella*, *s. Biagio*, *Cascalana*, *Altobrando*.
A majo od julium.
Bupleurum protractum *Link.*
In argillosis inter segetes. *Martello*, *Ciunco*.
Aprili majo.
Bupleurum odontites *L.*
Folia ramis subjecta sunt polynervia, sed caulina inferiora 3-nervia vel 5— nervia;nervis lateralibus margini approximatis.
Ibidem, et alibi non rarum.
Eodem tempore floret.
— Columnae *Guss.*
In campis argillosis, et ad vias frequens.
Ab augusto ad octobrem.
Ridolfia segetum *Moris.*
In argillosis inter segetes.
Ab aprili ad junium.
Pimpinella Gussonii *Bertol.*
In campis arenosis, ad sepes, et margines agrorum.*Escuriales*,*Madonna-della-via*.
A julio ad septembrem.
Ammi Visnaga-*b.*lejospermum *Guss.*
In pinguibus argillosis.*Ponte-di-mezzo*, *Martello*, *Pille*.
A julio ad septembrem.
— majus *L.*
In collibus aridis,ac in cultis ubique.
A majo ad julium.
Sium angustifolium *L.*
In aquosis, et ad rivulos. *Rangasile*, *Saracena* , *Novara* , *Mazzone* et alibi.
Majo et junio.
Ptycothis verticillata *D.C.*
In pascuis apricis in collibus aridis, in campis sicciaribus, ad vias.
Aprili et majo.
Foeniculum vulgare *Gaert et D. C.*
In collibus herbidis, et arenosis commune.
Junio et julio.
Brignolia plastinacaefolia *Bertol.*
In campis, et arvis calcareis et argillosis. *Balatazze*, *Piana-di-Carbone*, *Saracena*, *Regalseme*, et alibi.

Majo et junio.

Conium maculatum *L.*

In pinguibus incultis, et ruderatis, circum ovilia. *s. Pietro, Cansaria, Marfiso, Boschitello.*

Majo et junio.

Daucus carota *L.*— var. *b.* polygamus *Guss.*

In campis pinguibus, in arvis, et ruderatis non rara. *Martello*, et alibi.

Majo.

— aureus *Desf.*

In argillosis, inter segetes copiosè. Majo.

Scandix pecten *L.*

Inter segetes, ad viarum et agrorum margines obvium.

A martio ad majum.

Smyrnium perfoliatum *Mill.*

In pinguibus, in ruderatis et in sylvaticis. *Semini, s.ta Caterina, Gallo, Saracena*, et alibi.

Ab aprili ad junium.

Tordylium apulum *L.*

In cultis et incultis, ac inter segetes nihil communius.

Ab idibus martii ad majum.

Opopanax Chironium *Kock.*et*D.C.*

In sylvaticis, in dumetis, ad maceries frequens.

Maja et junia

Ferula communis *L.*

In sylvaticis septemtrionalibus non rara. *Olivo, Mogazzinaccio, Cutumino, Rahalginesi-al-Vallone-dell'-Aquila.*

Maja.

Angelica nemorosa *Ten.*

In specu stalactitica aquam calcariferam a fornicibus stillante. *Cansaria, Grotta-delle-Minnelle* prope *s. Michele.*

Septembri florentem collegimus.

TRIGYNIA

Rhus corriaria *L.*

In collibus sylvaticis arenosis et calcareis, ad sepes, ac ad fissuras rupium, undique.

Majo junio.

Sambucus Ebulus *L.*

Iuxta torrentium, et fluminum ripas. *Tempio.* Junio.

Tamarix Africana *Desf.*

In udis, in aggeribus, ad torrentium alveos, ad praerupta argillosa impedienda. *s. Giovanni, s. Pietro, Graniere, Piana-delle-Bruche.*

Ab aprili ad majum.

PENTAGYNIA

Linum strictum *L.* — var. c. spicatum *Pers.*

In submontosis, et collibus calcareis aridis. *Belmongiare, Cappuccini-vecchi.* Majo.

Crassula rubens *L.*

In collibus aridis, in ruderatis, ad muros frequens.

Majo.

HEXANDRIA

MONOGYNIA

Leucojum autumnale *L.*
In gypsosis, et calcareo-marnosis. *Rocca, Montagna.*
Ineunte autumno.

Narcissus Tazzetta. *L.*
In humidis marnosis et sylvaticis herbosis. *Vallone-di-s.ta-Chiara.*
Martio florentem collegimus.

— Cupanianus *Guss.*
Ad vias, in aridis ubique.
A septembri ad novembrem.

Allium nigrum *L.*
In calcareo-argillosis inter segetes frequens. *Refugio, Scala, Pilla* et alibi.
Majo.

— roseum *L.*
In collibus apricis, in cultis, inter segetes.
Aprili et majo.

— neapolitanum *Cyr.*
In cultis calcareo-argillosis, et ad ruders. *Mazzireccchi, Gianco.*
A martio ad majum.

— trifoliatum *Cyr.*
Pleno congruit cum descriptione Cl. Gussone, sed adde quod in nostro corollarum petala persaepe sunt septem, totidemque stamina.
In argilloso-calcareis, inter segetes non raram. *Orti-de'-miracoli, Muluna, Russa, Cascalana* etc.
Aprili et majo.

— Chamoe-moly *L.*
In aridis cespitosis, et sterilibus, ad rupes, et vias copiosè. *Bulatazze, Paradiso, s.Bartolomeo, Mazzone*, etc.
Decembri et januario.

Allium ampeloprasum *L.*
In collibus aridis incultis. *s. Mauro.*
Aprili et majo.

— descendens *L.*
Ibidem et eodem tempore floret.

— tenuiflorum *Ten.*
In collibus aridis, ac in ruderatis. *Castello.*
A majo ad julium.

Lilium candidum *L.*
Nunc spontaneum ad ambulacra in cultis.
Majo et junio.

Ornithogalum collinum *Guss.*
In arenosis et calcareis, ad sepes, et circum vineas, ad vias herbidas, et in sylvaticis, ondique.
A martio ad majum.

— narbonense *L.*
In cultis argillosis submontosis ac inter segetes. *Muluna.*
Aprili majo.

Scilla maritima *L.* - var. *a.* magna radice rubra *Cup.*
In calcareis et argillosis, ad viarum margines sylvaticos. *s. Mauro, Salvatorello, Valle-di-Pitone, Battistella* et alibi.
Ab augusto ad octobrem.

— intermedia *Guss.*
Cum praecedente.
Septembri et actobri floret.

— Hyacinthoides *L.*
In cultis apricis. *Regalseme, Caudarella.*
Aprili et majo.

Hyacinthus romanus *L.*
In cultis et incultis arenosis, ac

inter segetes obvium.
A martio ad nonas maji.

Hyacinthus dubius *Guss.*
In aridis secus vias, ac etiam quandoque inter segetes.
s.ta Caterina, *s. Bartolomeo*, *Mazzone*, *Semini*, *Battistella*, etc.
Aprili.

Muscari comosum *Willd.*
In arenosis, et argillosis inter segetes et ad margines agrorum copiosissimè.
Aprili et majo.

— moscatum var. *b.* floribus luteis *Guss.*
In campis pinguibus apricis rarum. *s. Bartolomeo.*
A martio ad idus aprilis.

— commutatum *Guss.*
In arenosis cultis, et incultis, ac inter segetes ubique.
Martio et aprili.

— neglectum *Guss.*
Cum praecedente, et eodem tempore floret.

— racemosum *Willd.*
In incultis inter opuntias. *Bardella.*
Martio, et aprili.

— parviflorum *Desf.*
In arenoso-calcareis sterilibus. *Boschigliuolo*, *Balatazza*, *Piana-di-Carbona*, *s. Bartolomeo*, et alibi.
A septembri ad octobrem.

— Cupanianum *Nobis.*
Racemo elongato, densifloro, cylindraceo, corollis clausis, adpressis, pedunculis infernè brevissimis, supernè nullis, foliis latis scapo duplo longioribus.
Icon. Cup. Pamph. Sic. 2 tav. 157. Hyacinthus botrioides major tubulis rarioribus erectis=Bonanni tav. 22. =Muscari, tubulis erectis, major.
Scapus 10 — 14 poll. erectus. *Folia* laete virentia, 1 poll. circiter lata, scapo duplo longiora. *Racemus* densiflorus, 4 — 6 poll. longus cylindraceus. *Flores* inferius laxiusculi. *Pedunculi* semi-lineares, albida bracteola setacea suffulti. *Corollae* distinctae, clausae, adpressae, atro-coeruleae, 2 — 3 lin. longae, inferiores subsessiles, summae sessiles.
Corollis clausis, et adpressis valde differt a *M. moscato* Wild. a *M. maritimo* Desf. et a *M. comoso* Wild. a quibus duobus etiam, et a *M. commutato* Guss. recedit foliis latioribus, et longioribus. Praeterea ab iisdem (excluso *M. maritimo*) distinguitur ob flores supernè sessiles, infernè subsessiles. Demum racemi sunt multo plus elongati quam in *M. commutato*, et non lutei, nec pauciflori uti in *M. moscato.*
Cl. Gussone, cui specimen exsiccatum communicavimus, nos literis monuit de iconibus per haec verba = *Species pulchra et revera nova, cujus icon adhuc dubia, priusquam vestram speciem vidissem, extat in Cup. pamph.* 2 *tav.* 157 et *Bon. tav.* 22. Animadvertendum vero quod in tabulis *Cup. et Bon.* pedunculi sunt nostro longiores, et folia breviores.
In arenosis incultis inter opuntias. — *Bardella* sat rara, nec alibi adhuc vidimus.
Aprili florentem collegimus.

Asphodelus ramosus. *L.*
In aridis submontosis, sylvaticis, ad sepes ubique, plaga praesertim meridionali.
A februario ad majum.

Asphodelus fistulosus *L.*
In collibus marnosis, et demissis gypsaceis. *Rocca.*
A martio ad julium et ultra.

— luteus *L.*
In rupibus et collibus calcareis sylvaticis. *Belladonna*, *Salto*, *Baldo.*
Aprili et majo.

Agave Americana *L.*
Ubique sepit arva, et agros.
A junio ad augustum.

Asparagus albus *L.*
In arenoso-calcareis sylvaticis, et ad sepes. *Piano-di-Carbone*, *s. Mauro*, *Battistella*, *s. Pietro*, et alibi.
A septembri ad dicembrem.

Asparagus acutifolius. *L.*
Ad sepes in sylvaticis et cespitosis ubique.
Ab augusto ad octobrem.

— horridus *L.*
In sylvaticis arenoso-calcareis, et ad sepes frequens.
Ab aprili ad junium.

Juncus acutus *L.*
In udis argillosis. *s. Pietro*, *Valle-di-Miceli.*
Ab aprili ad junium.

— conglomeratus
In humidiusculis ad vias.
Ab aprili ad junium.

TRIGYNIA

Rumex patientia *L.*
In humidis demissis, ad aquas lente fluentes, ad rivulos abundè.
Ab aprili ad junium.

— conglomeratus *Murr.*
In humidis, et sylvaticis.
Iunio julio.

— bucephalophorus *L.*
In cultis et in campis aridis arenosis vulgaris.
A februario ad majum.

— pseudo-acetosa *Bertol.*
In vinetis et collibus calcareo-argillosis frequens. *Regalseme*, *Selvaggio*, *Saracena.*
Aprili et majo.

Rumex multifidus *L.*
In collibus, et campis siccioribus, haud rarò.
Majo et junio.

Colchicum Cupani *Guss.*
Ad margines viarum in sylvaticis. *Rangasile*, *Balatazze.*
A septembre ad novembrem.

— Bivonae *Guss.*
In collibus apricis. *Cansaria.*
Eadem tempore floret.

POLYGYNIA

Alisma plantago *L.*
Bene congruit cum descriptione Cl. Pollichii, exceptis dimensionibus foliorum, quae in nostra subduplo majora sunt.
In stagnis, et paludibus. *Saracena.*
A martio ad julium.

OCTANDRIA

MONOGYNIA

Epilobium hirsutum *L.*
Ad aquarum lente fluentium margines. *Saracena, Rangasile.*
Julio et augusto.

— tenuifolium *L.*
In aridis saxosis. *Mazzivecchi.*
A junio ad augustum.

— pubescens *Roth.* - var. *b.* latifolium *Guss.*
Variat a descriptione Cl. Gussone caule elatiore 4—6 pedali, infernè simplici, supernè ramosissimo, reliqua ut in Guss. sed odde quod calycis laciniae sunt apice rufescentes, nervo pariter rubente.
In demissis humentibus. *Orti-di-Bardella, e dell' acqua-nuova, Russa.*
Julio et augusto florentem vidimus, et collegimus.

— lanceolatum *Sebast. et Maur.*
Recedit a descriptione Cl. Gussone stigmate clavato.
Ad aquarum scaturigines. *Valle-di-Bardella.*
A majo ad julium.

— palustre *L.*
In aquosis, et ad stagna. *Rangasile, Regalseme.* Junio.

Epilobium tetragonum *L.*
A descriptione Cl. Gussone recedit foliis latioribus, et petalis longioribus.
In demissis humidis. *Valle-di-Bardella, Orti-dell'-acqua-nuova.*
Majo et junio.

— obscurum *Schreb.*
Ibidem.
Junio et julio.

Chlora intermedia *Ten.*
In lapidosis et ruderatis ad vias.
Majo et junio.

Erica arborea *L.*
In sylvaticis, et nemoribus. *s. Pietro, Granieri, Grazia.*
A februario ad martium.

— peduncularis *Presl.*
In calcareis marnosis, ad fissuras rupium. *Montagna.*
A septembri ad novembrem.

Daphne Gnidium *L.*
In sylvaticis submontosis, in collibus cespitosis, ad vias. *s. Mauro, Tabascio, Battistella, Sfere,* et alibi frequenter.
A julio ad septembrem.

TRIGYNIA

Poligonum aviculare *L.*—var. erectum.
In cultis, et incultis, ad vias passim.
A majo ad octobrem.

— Bellardi *All.*
In campis, arvis, et inter segetes. *s. Bartolomeo, Piana-di-Carbone, Piano-del-Conte.*
Aprili et majo.

Poligonum convolvulus *L.*
In cultis, et incultis, ad sepes, et in arvis, ubique.
A majo ad septembrem.

ENNEANDRIA

MONOGYNIA

Laurus nobilis *L.* A januario ad aprilem.
In sylvaticis rarò. alibi potius culta.

DECANDRIA

MONOGYNIA

Anagyris foetida *L.*
In sylvaticis arenoso-calcareis, et ad sepes. s. *Mauro*, *Boschitello*, s. *Basilio*, *Ogliastro*, *Cansaria*.
A dicembri ad martium.

Tribulus terrestris *L.*
In collibus, et campis aridis, in ruderatis, ad vias. s. *Bartolomeo*, s.*ta Maria-di-Gesù*, *Semini*.
A majo ad octobrem.

Arbutus unedo *L.*
In nemoribus. s. *Pietro*? sed rara; alibi olim culta.
Ab octabri ad dicembrem.

DIGYNIA

Gypsophyla Arrostii *Guss.*
In collibus gypsaceis, et marnoso-calcareis. *Rocca*, *Marcimino*, *Montagna*.
A junio ad augustum.

— permixta *Guss.*
In lapidosis calcareis, et in campis aridis.
Ab aprili ad julium.

— rigida *L.* ex *Guss.*
In aridis, et sterilibus, ad vias. *Balatazze*, *Saracena*, *Piana-di-Carbone*.
Ab aprili ad septembrem, aliquo flore usque ad dicembrem.

Saponaria officinalis *L.*
Ad sepes, et margines agrorum in subhumidis. *Fontanelle*, s.*ta Caterina*, *Mazzone*, *Rangasile*.
A majo ad augustum.

Dianthus velutinus *Guss.*
In arenosis, ad margines agrorum. *Cappuccini-vecchi*, *Semini*.
Majo et junio.

— Siculus *Presl.*
Advertendum quod caules in hos specimiiaa suot multiflori, et inferanè obsolete quadrangeoli.
In collibus calcareo-arenosis. *Escuriales*, s. *Mauro*, s.*ta Brigida*.
Eodem tempore floret.

TRIGYNIA

Silene gallica *L.*
In arenosis in campis, et vineis, ad vias frequens.
Aprili et majo.

Silene neglecta *Ten.*
In ruderatis, aridis, et ad muros obvia.
A martio ad aprilem.

Silene sericea *All.*
var *a.* et *b.* *Guss.*
Nihil vulgarius in arenosis cultis et incultis.
A februario ad majum.
— inflata *b.* angustifolia *D. C.*
In arvis, campis, ruderatis, inter segetes, ad muros obvia.
Ab aprili ad julium.
— tenuiflora *Guss.*
In cultis arenosis. *s.ta Maria-di-Gesù.*
Ab aprili ad majum.
— italica *Pers.*
Adde descript. Cl. Gussone quod caules superne sunt exquisitè viscosi.
In collibus aridis. *Stretto-s.-Luigi.*
Eodem tempore floret.
— fruticosa *L.*
In nostra nervi in lacinias calycinas terminati sunt purpurascentes, caetera ut in descriptione Cl. Gussone, sed adde quod folia sunt arcte adpressa, connata; florum racemi oppositi et caules purpurascentes.
In ruderatis rara.
Ineunte junio collegimus.
— conica *L.*
In arenosis, aridis, ad vias.
Aprili et majo.
var. *b.* calycinis nervis purpurascentibus *N.*
In declivitatibus boreali ad aquilonem spectantibus. *Cansoria-verso-s.-Michele.*
Majo.
Silene viridiflora *L.*
Ibidem, et eodem mense?
Stellaria media *Smith.* — var *b.* media.
In ruderatis, in cultis, ad sepes, et vias communis.
Floret per totum annum.
Arenaria serpillifolia *L.*
In muris, ruderatis, collibus sterilibus frequens.
Aprili et majo.
— heterosperma *Guss.*
Differt a descriptione Cl. auctoris ob numerum staminum, quae in nostra sunt decem, ob viriditatem caulis, et ob stipulas breviter acuminatas. Semina vero non vidimus.
In ruderatis aridis et in arenosis herbosis.
Eodem tempore.
— rubra *Vahl.*
Ibidem et eodem tempore floret.

PENTAGYNIA

Lychnis divaricata *Reich.*
Ad sepes, et in incultis. *Cansoria.*
A majo ad . . .
— coelirosa *D. C.*
In arenoso-calcareis, inter fruticeta et opuntias. *Fontanelle, s.ta Maria-di-Gesù.*
— Githago *Scop.*
Inter segetes. *Belmangiare, s.ta Caterina, Giunco, Fontanelle,* et alibi, copiosè.
Ab aprili ad junium.
Cerastium glomeratum. *Thuil.*
In arenoso-argillosis cultis, et herbosis passim.
A januario ad aprilem.
var *b.* eglandulosum, non viscosum, calycibus concoloribus, *Guss.*

In cultis, et incultis obvium.
Eodem tempore.

Cerastium densiflorum *Guss.*
In aridis sterilibus non rarum.
Ineunte vere.

— pentandrum *L.* — var. elatum.
In ruderatis, et in campis aridis frequens.
A februario ad apriiem.

— campanulatum *Viv.*
In arvis sterilibus, et campis aridis.
A januario ad martium

— arenarium Ten. — var. *b.* dubium *Guss.*
Ad rudera et vias, in campis, et agris, huc illuc abundè.
A februario ad aprilem.

Cotyledon umbilicus *L.*
In ruderatis, ad muros, in tectis, et in herbidis muscosis humentibus nihil communius.
Aprili et Majo.

Sedum stellatum. *L.*
In tectis, et ruderatis humidiusculis frequens.
Majo.

— glanduliferum *Guss.*
In muris et tectis ubique.
Eodem mense.

— coeruleum *Vahl.*
In rupibus calcareis. *Selvaggio.*
Majo.

— eriocarpum *Sibth.*
In montosis calcareis, in rupibus. *Cansaria.*
Majo et junio.

Oxalis corniculata *L.*
In cultis ad ambulacra. *Portazza, s. Lorenzo*, forte olim culta.
A februario ad novembrem.

DODECANDRIA

MONOGYNIA

Portulaca oleracea *L.*
In pinguibus, ruderatis, et circum olera abundè.
A majo ad augustum.

Lythrum salicaria *L.*
Ad rivulos, et in aquosis. *Valle-di-Rangasile, di-Saracena, di-Bardella*, et alibi.
Ab augusto ad octobrem.

— Preslii *Guss.*
In argillosis demissis humentibus. *Al-ponte-vecchio-delle-valanghe-del-mulino-a-vento.*
Majo et junio.

Lythrum Graefferi *Ten.*
In humidis, ad aquas lente fluentes. *Marcimino, Saracena, Rangasile* etc.
A majo ad septembrem.

— hyssopifolia *L.*
In humidis. *Saracena, Rangasile, Marcimino.*
Aprili et majo.

DIGYNIA

Agrimonia eupatoria *L.*
In collibus, et submontosis cespitosis, ac etiam in demissis sylvaticis, et ad sepes frequens.
A majo ad octobrem.

Reseda crispata *L.*

In collibus, et campis arenoso-calcareis, in arvis, et ad vias. *Madonna-della-Via, Cappuccini-vecchi, Semini.*

Ab aprili ad junium.

— luteola *L.*

Cum praecedente haud rara.

Eodem tempore floret.

— lutea *L.*

In collibus aridis calcareis et argillosis. *Pagliara, s.ta Caterina, Soccorso, Russa,* et alibi.

A junio ad augustum.

— fruticulosa *L.*

In arenoso-calcareis, in ruderatis, ad sepes, et muros dirutos, et secus vias abundè.

Floret fere per totum annum praesertim a martio ad octobrem.

Euphorbia Chamaesyce *L.*

In cultis, et incultis non rara.

Æstate floret.

— peplus *L.*

In cultis, et ad sepes herbosas frequens.

A dicembri ad aprilem.

— falcata *L.*

In cultis vulgaris.

Aprili et majo.

— exigua *L.*

In arvis, et collibus aridis. *s. Mauro, Maluna.*

Eodem tempore.

— Terracina *L.*—Neapolitana *Ten.*

Species rovora proteiformis. In nostro specimine duo rami ex eodem caulo tracti mirum prodeunt varietatem; nam umbella trifida, et tria involucra spectantur in uno, dum pentafida umbella, et quatuor involucra in altero; in utriusque involucris vero unum folium superne serrulatum, reliqua integra. Primus e basi ad involucrum usque rubens, alter inferne tantum rubescens, coetera ut in descript. Cl. *Gussone.* Descriptioni autem E. *Neapolitanae* Cl. Ten. addendum quod umbella in nostra est 3—5 fida, sub umbello minime extant rami floriferi dichotomi, et caules ad basin sunt fruticulosi. Alia specimina, quae decerpsimus alias plus minusve varietates ostendunt; optimum quidem Cl. *Gussone*, cui observationes nostras communicavimus, judicium proferebat literis, quas nobis misit. « Species proteiformis quoad habitum, « folia, ramos sub umbella fertiles « etc. ita ut illius exacta descriptio « vel nimis longa, vel difficilis nimis.

In arenosis et calcareis ubique.

A februario ad septembrem.

— Dendroides *L.*

In sylvaticis, et nemoribus. *s. Pietra, s. Mauro, Grazia, Boschitello, s. Basilia* et alibi.

A dicembri ad aprilem.

— helioscopia *L.*

In arenoso-calcareis cultis, et incultis, in ruderatis, ad sepes obvia.

A dicembri ad majum.

— akenocarpa *Guss.*

In argillosis, demissis subhumidis. *Fontana-della-Pietra, Refugio, Soccorso.*

Aprili et majo.

— ceratocarpa *Ten.*

In humentibus arenoso-calcareis, et argellosis. *s. Mauro, Bardella, Montagna,* et alibi.

A majo ad augustum.

— amygdaloides *L.*

In sylvaticis, dumetis, et ad sepes abundè.

A februario ad aprilem.

Euphorbia Characias *L.*
Cum praecedente.
A januario ad martium.

Euphorbia biglandulosa *Desf.*
In collibus sterilibus. *Selvaggio.*
Martio.

ICOSANDRIA

MONOGYNIA

Opuntia ficus-indica *Mill.*
var. *a* fructu lutescente
b fructu albido
c fructu sanguineo
d fructu aspermo.
Ubique, praesertim in collibus sterilibus, et lapidosis omnes varietates, ac ad sepes cum *Agave-americana.*
A majo ad julium.

— amyclaea *Ten.*
Cum praecedente, et eodem tempore floret.

Myrtus communis *L.*
In sylvaticis, ac in nemoribus. *s. Pietro, Mazzarrone.*
Aprili et majo.

Punica granatum *L.*
Ibidem, sed rarior.
Majo.

Amygdalus communis *L.*
In calcareo - arenosis meridionalibus frequens. *Boschitello, s. Mauro.*
Januario et februario.

Prunus cerasus *a* caproniana *L.*
Olim culta nunc sponte provenit.
Martio, et aprili.

— spinosa *L.*
In sylvaticis, dumetis, nemoribus, ac ad sepes passim.
Februario martio.

Mespilus monogyna *Willd.*
Ibidem cum praecedente.
Martio, et aprili.

Pyrus communis *L,*
Ibidem, plaga praesertim meridionali.
A martio ad majum.

— cuneifolia *Guss.*
Cum praecedente, sed abundantius, et eodem tempore floret.

POLYGYNIA

Rosa semper-virens *L.* — var. *a*
Adde descriptioni Cl. Gussone, quod petala sunt bifida.
Ad sepes, et inter vepres. *s. Marco, Madonna-della-via*, et alibi.
Ab aprili ad junium.

— canina *L.*
In sepibus et dumetis abundè.
Eodem tempore.

— dumetorum *Thuil ex Guss.*—sepium *Thuil ex Ten.*
Adde descriptionum utriusque Cll. *Guss. et Ten.* quod aculei sunt compressi, ac ad basin dilatati, rubentes', et adunci, petala divaricato-emarginata.
Ad sepes. *Via-tra-Boschigliuolo*, *e-Balatazze, Semini.*
Eodem tempore.

Rubus dalmaticus *Tratt. Ros. ex D. C.*
Ad sepes, in sylvaticis, dumetis, et nemoribus, ad muros dirutos valde infestus.

Eodem tempore.

Potentilla reptans *L.*

In humidis et umbrosis, ad sepes berbosas *Mazzi-vecchi*, *s. Lorenzo*, *Moschitta*, *Mazzone*, et alibi abundè.

A februario ad septembrem.

POLIANDRIA

MONOGYNIA

Capparis rupestris *Smith.*

In rupibus calcareis. *Montagna*, *Rocca*, *Mantina*, *Selcaggio*, *Betsollazzo* etc.

Majo et junio.

— spinosa *L.*

Ibidem et *Balchini*, *Scala* etc. et eodem tempore floret.

Papaver hybridum *L.*

Inter segetes ubique.

Aprili et majo.

— Rhoeas L.

Ubique in cultis, et incultis herbosis, ac etiam in ruderatis.

A martio ad majum.

— somniferum L.

Quondam cultum, nunc spontaneum alicubi provenit.

Aprili et majo.

Cistus creticus L.

In nemoribus et in sylvaticis communis.

Aprili et majo.

— salvifolius L.

Ibidem, et eodem tempore.

— Monspeliense L.

Cum praecedentibus, et eodem tempore.

Elianthemum viride *Ten.*

In incultis calcareis, et in collibus sterilibus. *Coste-di-s.-Giuseppe*, *e dell'-acqua-dolce*, *Censaria.*

Ab Aprili et junium.

— arabicum *Pers.*

Ibidem.

Aprili et majo.

PENTAGYNIA

Paeonia Russi *Biv.*

In submontosis. *Censaria.*

A martio ad majum.

Delphinium longipes *Moris.*

Undique per arva, et campos.

Aprili et majo.

Nigella damascena *L.*

In argillosis, et calcareis herbosis, inter segetes, ac etiam in sylvaticis satis frequens.

Ab aprili ad majum.

POLYGYNIA

Anemone coronaria *L.*

In arenosis, calcareis, et argillosis abundè.

A februario ad martium.

— hortensis *L.*

In demissis calcareis, et collibus. *s. Basilio*, *s. Lorenzo*, *Mazzone*, *Stretto-delle-palle*, *Paradiso* etc.

A januario ad aprilem.

Clematis vitalba *L.*

In dumetis subhumidis, et umbrosis

sylvaticis. *Bardella*, *Mazzone*, s. *Pietro*, *Granieri*. A junio ad augustum.

Clematis cirrhosa *L.*

In sylvaticis ac fruticetis et in fissuris rupium, ad sepes. *Mazzone*, *Saracena*.

A septembri ad dicembrem ac usque ad januarium.

Thalictrum calabricum *Spr.*

In sylvaticis herbosis non rarum.

Ab aprili ad junium.

Adonis Cupaniana *Guss.*

In argilloso-arenosis. inter segetes, et ad margines viarum. *Soccorso*, *Pille*, *Giunco*, *Belmangiare*, *Muluca*.

Aprili et incaote majo.

Ranunculus Ficaria *L.*

In herbosis et cultis, ac etiam ad vias. *s.ta Maria-di-Gesù*, *Fisicara*, *s. Bartolomeo*, Barbadoro.

A dicembri ad martium.

— bullatus *a* *L.*

In apricis herbosis, et ad vias abundè. Incante autumno.

— millefoliatus *Vahl.*

In collibus arenoso-calcareis. *Sfere*, *Escuriales*.

Aprili et majo.

Ranunculus flabellatus *Desf.*

In subhumidis argilloso-arenosis. *Valle-di-Bardella*.

Eodem tempore floret.

— velutinus Ten.

Ibidem et *Rungasile*, *Cappuccini-vecchi*.

Ab aprili ad junium.

— repens *L.*

Ibidem, et eodem tempore floret.

— Philonotis *Retz.*

In humidis, ad sepes herbosas. *Bardella*, *Orti-dell'-acqua-nuova*, *Regalseme*, *Cappuccini-vecchi*.

A dicembri ad majum.

— trilobus *Desf.*

In cultis humentibus. *Pille*.

Majo.

— muricatus *L.*

In cultis, et inter segetes. *Colle-s.-Biaggio*, *Sfere*, *Muluna*.

Aprili et majo.

— arvensis *L.*

Ubique inter segetes.

Aprili et majo.

DIDYNAMIA

GYMNOSPERMIA

Ajuga Iva *Screb.*

In calcareis sylvaticis, et lapidosis. *Selvaggio*, *Cansaria*.

A martio ad junium.

— orientalis *b* *L.*

Ibidem, et ad sepes umbrosas. *Cansaria*.

A martio ? ad majum.

— Chia *Schreb.*

Advertendum quod labii inferioris corollae lobus medius est bifidus, et caules striato-angulati, et semi rubentes.

In rupibus calcareis. *Selvaggio*, *Belladonna*.

Aprili ad junium.

Teucrium flavum *L.*

In submontosis humidisculis. *Cansaria*.

Ab aprili ad junium.

— fruticans *L.*

In sylvaticis, ad sepes, ad fissuras rupium, ubique.

A martio ad septembrem.

Teucrium Chamaedrys *L.*

In collibus calcareis, et marnosis. *Montagna*, *Salvatorello*, *Rocca*, *Amata* etc.

A majo ad julium.

— scordiodes *Schreb.*

Ibidem.

A majo ad octobrem.

— Polium *L.*

In arenoso-calcareis. *s. Mauro.*

Ab aprili ad junium.

Sideritis Romana *L.*

Ad margines agrorum, ad vias. *Madonna-della-via*, *Burdella.*

Ab aprili ad majum.

Mentha sylvestris *L.*

In humentibus et ad rivulos frequens.

Junio et julio.

— macrostachya *Ten.*

Ibidem—occurrunt plures varietates.

Eodem tempore fl.

— aquatica *L.*

In aquosis, et udis abunde.

Ab augusto ad novembrem.

— Pulegium *L.*

Nihil abundantius ubique.

A majo ad julium.

var. *b.* hirsuta *Guss.*

In montosis, et submontosis. *Cancaria.*

A majo. ad . . . .

Lamium pubescens *Sibth.*

In demisis sylvaticis. *s.Pietro* *s.Basilio.*

Ab aprili ad junium.

— amplexicaule *L.*

In cultis herbosis, in vineis, ad vias, et margines agrorum frequens occurrit.

A februario ad majum.

Stachys Dasyanthes *Raf.*

In nemoribus, et sylvaticis aridis. *Granieri*, *s.Pietro*, *Mazzarrone*, *Cancaria.*

Junio.

Stachys arenaria *Vahl.*

In aridis sterilibus, ad vias. *Semini*, *Fontanelle.*

Aprili et majo.

— hirta *L.*

Inter segetes non rara. *Piana di-carbone*, et alibi.

A martio ad majum.

— arvensis *L.*

In arvis arenosis herbosis. *s. Maria-di-Gesù.*

Ab idibus februarii ad nonas aprilis.

Marrubium vulgare *L.*

In pinguibus, fimetis, ruderatis, ad vias ubique.

A martio ad augustum.

Ballota foetida *Lam.*

Ad vias ubique.

Ab aprili ad octobrem.

Phlomis fruticosa *L.*—var. *a* *Guss.*

In calcareis lapidosis incultis et sylvaticis. *Russa*, *Rocca*, *Selvaggio.*

A majo ad julium.

— herbaventi *L.*

In argillosis collibus et demissis, ac etiam in rupibus calcareis. *Mulino-a-vento*, *Scala*, *Montagna*, *Amata*, *Refugio*, *Pille*, *Selvaggio.*

Majo et junio.

Origanum virens *Hoffm.*

Omnia ut in descriptione Cl. *Gussone*: bracteae vero apice nudae, et calycibus longiores, sed non duplo.

In submontosis herbosis umbrosis subhumidis. *Paradiso*, *Tabascio*, *Battistella.*

A junio ad augustum.

Satureja canescens *Guss.*

In collibus sylvaticis. *Mazzarrone*, *s. Pietro*, *s. Basilio.*

Majo.

Satureja graeca *L.*
In demissis arenosis incultis, ad vias passim.
Ab aprili ad septembrem.
var. *b.* caule adultiore, ramoso, calycinis laciniis, foliis, et caule minus villosis.
In calcareo-arenosis. *Tabascio.*
Eodem tempore floret.

Clinopodium vulgare L.
In sylvaticis et ad sepes non rarum.
A majo ad augustum.

Thymus capitatus *Hoffm.* et *Link.*
In collibus sylvaticis, et sterilibus lapidosis satis frequens.
A junio ad augustum.

Thymus nepeta *Smith.*
In pratis, sepibus, pomariis, ac pascuis ubicunque.
A majo ad octobrem.

Prunella laciniata L.
In sylvaticis, ac dumetis, et ad sepes. *Cansaria, Selvaggio.*
Majo.

Prasium majus L.
In collibus calcareis sylvaticis, ad fissuras rupium, et sepes. *s. Basilio, Mazzone,* Noce.
A februario ad majum.

ANGIOSPERMIA

Verbena officinalis L.
In arenoso-argillosis, et calcareis abundè. *Bardella, Cifftelli, Semini, Belmangiare.*
Floret fere per totum annum.

Euphrasia rigidifolia *Biv.*
In submontosis aridis. *Cansaria.*
Incuate autumno.

— serotina L.
In vertice montis *Cansaria.*
Augusto.

Bartsia trixago *L.*
var. *a.* flore luteo.
Caule subtereti, et viride-albo.
var. *b.* versicolor.
Caule rubente, et obtuse tetragono.
In rupibus calcareis, et ad margines agrorum, praesertim var. *b. Belladonna, Montagna.*
Majo junio.
var. spica viscosa.
In arenoso-calcareis ad vias. *Cappuccini-vecchi.*
Eodem tempore.
var. labio superiore purpureo, inferiore luteo.
In argilloso-calcareis, *Giunco.*
Eodem tempore.

Bartsia viscosa L.
In submontosis humentibus. *Cansaria.*
Aprili et majo.

— latifolia *Smith.*
In campis aridis apricis. s. *Mauro.*
Incunte vere.

Linaria cymbalaria *Pers.*
In ruderatis, in muris vetustis frequens.
A martio ad majum.

— graeca *Cavan.*
Ubique in arvis et campis.
A junio ad septembrem.

— spuria *Pers.*
In aridis submontosis, et campis, ac inter segetes.
Eodem tempore.

Linaria triphylla *Desf.*
In demissis. *Orti-della-Grazia.*
Aprili et majo.
— reflexa *Desf.* — var. *b.* corolla alba, palato flavescente *Guss.*
In arenoso-argillosis, et calcareis, herbidis, ad vias obvia.
A januario ad majum.
— stricta *Sibth.* et *Smith.*
In aridis arenoso-calcareis, in campis, ad viarum margines herbosos, ac etiam in sylvaticis satis frequens.
A martio ad octobrem.
— Chalepensis *Pers.*
In submontosis argillosis. *s. Giovanni Birdirimi.*
Aprili et majo.
Antirrhinum siculum *Ucria.*
In raderatis, ad muros, ac etiam in turribus obvia.
Floret fere per totum annum.
— orontium L.
In cultis, ruderatis, et ad muros dirutos frequens.
Ab aprili ad julium.
Scrophularia peregrina L.
In pinguibus, fimetis, ruderatis, vulgaris.
A februario ad majum.
— grandidentata *Ten.*
In declivitate montis *Cansaria*, in humidis, prope *s. Michele.*
A majo ad . . .
— canina *Wild.*
Cum praecedente.
A majo ad . . .
Acanthus mollis L.
In humentibus, ad rivulos, ad maceries, in ruderatis et sub umbra ubique.
A martio ad junium.
Orobanche pruinosa *La Peyr.*
Ad radices *Viciae Fabae* alicubi ad calamitatem usque.
Aprili et majo.
— ramosa *L.*
Ad radices leguminosarum.
Eodem tempore floret.

TETRADYNAMIA

SYNCLISTA

Raphanus Raphanistrum L.
In cultis et arvis arenoso-calcareis, ac inter segetes frequens.
A martio ad majum.
Rapistrum rugosum D. *C.*
In aridis argillosis, inter segetes, et ad vias ubique.
Eodem tempore.
Bunias Erucago L.
In pascuis, et campis apricis, ac in arvis non raro.
A februario ad aprilem.
Neslia paniculata *Devs.*
In cultis, arvis, et inter segetes.
A martio ad majum.
Senebiera coronopus *D. C.*
In ruderatis, ad compages lapidum in viis stratis campestribus, *Acquanuova, s. Marco, Mulino-a-vento*,
Aprili.
Clypeola Jonthlaspi L.
In ruderatis, et aridis apricis elatis. *Cansaria*,
Aprili?—Nonnisi fructum vidimus ineunte majo.
Biscutella lyrata L.
var, *b.* fructibus morgine ciliatis,disco glabris *Guss.*

— var. c. fructibus glabris *Guss.*
In pratis, campis, collibus, ad vias ubique amnes varietates.
A januario ad majam.

Isatis canescens *D. C.*
In collibus apricis subargillosis. *Scala Montagna*,
Majo et junio.

SILICULOSA

Iberis semper-florens L.
In calcareis lapidosis, et ad fissuras rupium.
A dicembri ad martium.

Lepidium Draba L.
In argillosis cultis, frequens.
Aprili et majo.

— graminifolium L.
In ruderatis, ad muros, et vias vulgare.
Ab aprili ad octobrem.

Capsella Bursapastoris *D. C.*
var. *b.* integrifolia *D. C.*
In campis, arvis, collibus, ruderatis, ad vias et muros passim.
A novembri ad majam.

Draba verna L.
In aridis incultis, ad margines viarum muscosos copiosè.
A januario ad aprilem.

— praecox *Stev.*
Cum praecedente, eodemque tempore floret.

Alissum maritimum *L.*
In pratis ruderatis, viaetis, pascuis, secus vias, ubicunque.
Floret fere per totum annum.

SILIQUOSA

Nasturtium officinale *D. C.*
In aquosis, ad fontes et rivulos. *Valli-di-Bardella*, *Rangasile*, *Saracena*, *Novara*, *Mazzone* etc.
A dicembri ad majum.

Cardamine hirsuta L.
Ad viarum margines umbrosos, ad sepes herbosas, in ruderatis, in campis et arvis subhumidis, abundè
A januario ad aprilem.

Arabis turrita L.
In arenosis humidiusculis, et ad sepes. *Moschitta*, *s. Mauro*, *Portosalvo*.

— collina L.
In arenosis herbidis. *Escuriales*, *Fisicara*.
A februario ad aprilem.

Cheiranthus Cheiri *b.* fruticulosus *D. C.*
In turribus vetustis, et ad muros in praearbio.
Martio et aprili.

Barbarea taurica *D. C.*
In aquosis submontosis. *Censaria*.
Majo.

Malcomia parviflora *D. C.*
Addo descriptioni Cl. *Gussone* calyces violaceos et corollas roseas.
In collibus arenosis sterilibus. *s.ta Caterina*.
A februario ad aprilem.

Sisymbrium polyceration *L.*
In ruderatis, secus vias, ubique.
Aprili et majo.

Sisymbrium officinale *D. C.*

Ibidem.

Ab aprili ad junium.

— thalianum *Gay et Menn.*

In pascuis, et collibus arenosis ad vias.

A januario ad junium.

Diplotaxis crassifolia *D. C.*

In rupibus gypsaceo-marnosis. *Rocca, s. Ippolito.*

Aprili et majo.

— tenuifolia *D. C.*

In collibus arenoso-argillosis. *Bardella.*

A martio ad septembrem.

— erucoides *D. C.*

In campis, arvis, et pratis copiosè.

Floret fere per totum annum, praesertim a martio ad novembrem.

— viminea *D. C.*

var. *b.* integrifolia *Guss.*

In cultis, et incultis frequens.

A januario ad novembrem.

Moricandia arvensis *D. C.*

In collibus argilloso-calcareis, et gypsaceis, *Montagna.*

A martio ad junium.

Brassica campestris *L.*

In cultis, et incultis abundè.

A dicembri ad majum.

Eruca sativa *D. C.*

In arvis, et campis apricis meridionalibus sao rara.

A februario ad aprilem.

Sinapis amplexicaulis *D. C.*

In cultis, et herbidis argilloso-calcareis.

A martio ad majum.

— nigra *L.*

In agris, et arvis arenoso-argillosis, et calcareis frequens.

Aprili et majo.

— arvensis *L.*

In agris, et arvis argillosis, ac inter segetes.

A martio ad majum.

— incana *L.*

In campis, collibus, et pascuis frequens.

Aprili et majo.

— alba *L.*

In ruderatis, saxosis, et ad muros obvia.

Ineunte vere.

— dissecta *L.*

In cultis, inter *Linum usitatissimum*, ut Cl. *Guss.* vidit.

Eodem tempore floret.

MONADELPHIA

PENTANDRIA

Erodium romanum *Willd.*

var. *b.* canescens. *Guss.*

In campis herbosis, ad margines viarum frequens.

Ab octobri ad junium.

— cicutarium *Willd.*

var. *b.* pimpinelli-folium *Guss.* c.praecox *Guss.*

In aridis et subhumidis incultis, in ruderatis in campis, et ad vias ubique proveniunt omnes varietates.

A februario ad aprilem.

Erodium moscatum *Willd.*

Cum praecedentibus obvium.

A januario ad majum.

Erodium Botrys *Bertol.*
In submontosis calcareo-arenosis. *Cansaria.*
Majo florebat.

Erodium malacoides *Willd.*
In campis herbosis, et humidiusculis, ad sepes, et margines viarum umbrosas, abundè.
A februario ad majum.

DECANDRIA

Geranium sanguineum *L.*
In demissis humentibus, in convallibus, ad cursus aquarum lente fluentium, et in submontosis, subhumidis. *s. Bartolomeo, Mazzone, Tabascio, s. Lorenzo, Valle-di-Pitone.*
Ab aprili ad junium,

— tuberosum *L.*
In collibus argilloso-calcareis. *Montagna Cansaria.*
A februario ad aprilem.

— pyrenaicum *L.*
In campis herbosis arenoso-calcareis. *s.ta Maria-di-Gesù, Portosalvo.*
Ab aprili ad junium.
var. *b.* lejocarpum? *Guss.*
Ibidem, et eodem tempore floret, sed capsulas non vidimus.

— lucidum *L.*
In ruderatis herbosis, ad rupes, et sepes graminosas, vel muscosas frequens.
A martio ad junium.

Geranium rotundifolium *L.*
In campis aridis, in ruderatis, ac etiam in herbosis.
Ineunte vere.

— molle *L.*
In humentibus et umbrosis, ad margines herbosas viarum. *Valli-di-Bardella, Saracena, Rangasile* etc.
A martio ad majum.

— dissectum *L.*
var. β floribus albis N.
varietates α, β collegimus eodem tempore et solo.
In cultis humentibus, et umbrosis. *Valle-di-Bardella.*
Aprili.

— robertianum *L.*
Ad sepes umbrosas, et sylvaticas. *Rangasile.*
Ineunte vere.

POLYANDRIA

Althaea hirsuta *L.*
In campis et collibus aridis, et argillosis. *Balchini, Scala.*
Majo et junio.

Malva cretica *Cav.*
In arvis, campis, ad vias ubique.
Aprili et majo.

Malva parviflora *L.*
In ruderatis, ad vias, et maceries frequens.
A martio ad majum.

— Nicaeensis *Willd.*
In campis, arvis, ruderatis, ad vias ubique.

A martio ad junium.

Malva ambigua *Guss.*
In ruderatis, et in campis herbosis.
Aprili et majo.

— sylvestris *L.*
Ubique nihil vulgarius.
A martio ad junium.
var. *b. Ten.*
In arvis homidiusculis. *Orti-sotto-i-Cappuccini.*
Eodem tempore floret.

— polymorpha *Guss.*
In arvis, incultis, ruderatis, et ad vias.
Ab aprili ad junium.

Lavatera hispida *Desf.*
In dumetis, fruticetis, sylvaticis, ad sepes; communis.
Aprili et majo.

— sylvestris *Brot.*
In herbosis apricis. *Martello, Portosalvo.*
A martio ad majum.

— trimestris *L.*
Recedit a descript. Cl. *Guss.* pedunculis petiolo brevioribus.
In cultis demissis, et subhumidis. *Valle-di-Rangasile.*
A martio ad augustum.

DIADELPHIA

HEXANDRIA

Fumaria capreolata *L.*
In ruderatis, in cultis et ad sepes herbosas haud rara.
A dicembri ad aprilem.

— flabellata *Gaspar.*
Ad agrorum margines, et in cultis herbidis abundè.
A januario ad aprilem

— agraria *Lag.*
In cultis humentibus, et herbosis frequens.
Eodem tempore.

Fumaria officinalis *L.*
In cultis et in cultis, macerios et rudera copiosè.
A dicembri ad aprilem.

— leucantha *Viv.*
In cultis et vineis, ac ad margines viarum.
Ineunte vere.

OCTANDRIA

Polygala monspeliaca *L.*
In campis aridis sterilibus. *s. Bartolomeo, s.ta Maria-di-Gesù.*
Aprili et majo.

DECANDRIA

Spartium junceum *L.*
In sylvaticis, ad sepes submontosas in aridis abundè.
Ab aprili ad junium.

Calycotome spinosa *Link.*
In dumetis, et fruticetis sylvaticis. *s. Pietro, Graniere.*
Ineunte vere.

Calycotome infesta *Guss.*
Ad sepes in collibus calcareis aridis. *Piana-di-Carbone*, *Soracena*, *s. Basilio*, et alibi.
Ab aprili ad majum.

— **villosa** *Link.*
In sylvaticis aridis,et ad sepes. *Boschitello*, *s. Pietro*.
A martio ad majum.

Cytisus triflorus *L' Hérit.*
Ibidem, et paulo praecocior floret.

— **candicans** *D. C.*
Ibidem, et in collibus calcareis. *Salvatorello*.
A martio ad majum.

Ononis Columnae *All.*
In submontosis calcareis. *Cansaria*, *Balchini*, *s. Bartolomeo*.
A majo ad septembrem.

— **oligophylla** *Ten.*
In collibus et campis argillosis herbosis ac etiam in marcosis. *Mulino-a-vento*, *Muluna*, *Cascalona*, *Rocca*, *Montagna*.
Ab idibus maji ad julium.

— **minutissima** L.
In arvis, et campis argillosis. Ibidem.
Majo.

— **ornithopodioides** L.
In collibus calcareis-aridis. *Cansaria*.
Aprili et majo.

— **sicula** *Guss.*
Ibidem et eodem tempore floret.

— **Sieberi** *D. C.*
Ibidem, et eodem tempore floret.

— **ramosissima** *Desf.*
In collibus, et submontosis calcareo-arenosis et argillosis. *s.ta Brigida*, *Sfere*, *Portella-s.-Biagio*, et alibi, praesertim in incultis, et sylvaticis, abundè.
Ab aprili ad augustum, et ultra.

Vulneraria heterophylla *Moench.*
var. c. **flaviflora** *Guss.*
In collibus calcareo-arenosis apricis. *s.ta Brigida*, *Escuriales*, *Tabascio*, *Mazzone*.
Ab aprili ad junium.

— **tetraphylla** *Guss.*
Convenit cum descriptionibus Cll. *Guss.* et *Ten*; differt tantum quod capitula in nostra sunt 6—10 flora, minima 3—4 at ex *Ten.* vel plauciflora ut ex *Guss.*
In collibus calcareo-arenosis incultis, ad margines agrorum. *s. Bartolomeo*, *Paradiso*.
A martio ad majum.

Lupinus angustifolius L.
In fastigio montis *Cansaria* abundè.
Majo florebat.

Lathyrus Aphaca *L.*
In arvis, agris, et inter segetes passim.
Aprili et majo.

— **cicera** L.
In campis, et collibus apricis frequens.
A martio ad majum.

— **annuus** L.
Ibidem ac etiam inter segetes.
Aprili et majo.

— **sylvestris** *L.*
In arenoso-calcareis et argillosis, tam sylvaticis, quam incultis, ac ad sepes herbosas. *s.ta Caterina*, *s. Bartolomeo*, *Novara*.
Majo et junio.

— **pratensis.**
In demissis cespitosis humentibus. *Valle-di-Bardella*.
Eodem tempore floret.

Lathyrus tenuiflorus *Desf.*
In arenoso-calcareis herbosis, ac etiam in dumetis. *Mazzone*, *Madonna-della-via*, *s. Bartolomeo*.
Aprili et majo.

— ochrus *D. C.*
Inter segetes ubique, ineunte vere.

Pisum arvense *L.*
In dumetis herbosis, in sylvaticis, ad sepes obvium.
Aprili et majo.

Vicia hybrida *L.*
Ibidem.
A martio ad majum.

— sativa *L.*
Inter segetes copiosè.
Martio et aprili.

— angustifolia *Roth.*
Cum praecedente, et fere eodem tempore floret.

— peregrina L.
In collibus calcareis aridis, et inter frumenta.
Aprili et majo.

— Bythynica L.
In apricis subhumidis, et inter segetes. *Bardella*.
Eodem tempore floret.

— dasycarpa *Ten.*
In collibus herbidis arenoso-calcareis, et argillosis haud rara.
A martio ad majum.

Glycirrhiza glabra L.
In arenoso-argillosis et calcareis copiosè. *s. Mauro*, *s. Lorenzo*, *s. Bartolomeo*, *Rigolizia*.
A junio ad augustum.

Coronilla scorpioides *Koch.*
In collibus, arvis, et pascuis herbidis apricis abundè.
Ab aprili ad julium.

Ornithopus compressus L.
In coltis, et incultis aridis. *Saracena*, *Piana-di-Carbone*.
A martio ad majum.

Hippocrepis unisiliquosa *L.*
In argilloso-calcareis. *Orti-dei-miracoli*, *Belmangiare*, *s.ta Caterina*, *Vignetta*.
A martio ad majum.

Scorpiurus subvillosa L.
Inter segetes, et vineas, ac ad margines agrorum. *Abate*, *Tabasco*, *s. Bartolomeo* et alibi.
Aprili et majo.

Hedysarum coronarium L.
In pinguibus, et cultis copiosè. *Valle-di-Pitone*, *Scalo*, *Mantina*, *Marcimino* et alibi.
Aprili et majo.

— capitatum *Desf.*
In argilloso-arenariis. *Abate*.
Majo.

Onobrychis caput-galli D. *C.*
In collibus arenoso-calcareis. *s.ta Brigida*, *s. Mauro*, *Tabascio*.
Aprili et majo.

Astragalus pentaglottis L.
In collibus calcareo-argillosis. *Montagna*.
Majo.

— sesameus L.
In collibus sterilibus. *Cozzaria*, *s. Pietro*.
Majo.

— boeticus *L.*
In collibus herbosis humidiusculis. *Portella-s.-Biagio*.
Ineunte vere.

— hamosus L.
In demissis humentibus. *Valle-di-Bardella*.
Eodem tempore.

Psoralea bituminosa *L.*
In calcareis et argillosis. s. *Mauro*, *Ponte-della-Rocca*, *Pille*, et alibi.
A martio ad augustum.

Melilotus italica *D. C.*
In cultis et in collibus apricis.
Martio et aprili.

— parviflora *Desf.*
In herbidis humentibus. *Sfere*, *Valle-di-Bardella*.
Majo.

— sulcata *Desf.*
In collibus apricis, inter segetes haud rara.
A martio ad majum.

— infesta *Guss.*
Ubique inter frumenta sat infesta.
Eodem tempore.

— elegans *Salzm.*
Inter segetes, et in herbosis apricis. *Boschitello*, *s. Mauro*.
Majo.

Trifolium congestum *Guss.*
In campis, et arvis ac ad vias passim.
Aprili et majo.

— glomeratum. *L.*
In arvis, collibus herbosis, et pratis haud rarum.
Eodem tempore.

— scabrum *L.*
In campis, et collibus aridis apricis frequens.
A martio ad majum.

— pratense *L.*
In collibus sylvaticis. *Cansaria*.
A majo ad . , .

— Cherleri *L.*
In campis herbosis apricis, et pascuis aridis.
A martio ad majum.

— squarrosum *L.*
In cultis herbosis, et pascuis subhumidis. *Regalseme*, *Battistella*, *Boschitello*.
Aprili et majo.

Trifolium lappaceum *L.*
In arvis, ac inter segetes frequens.
Eodem tempore.

— stellatum *L.*
In collibus apricis, ad margines viarum obvium.
Eodem tempore.

— incarnatum *Ucria.*
In campis apricis herbosis. *s.ta Caterina*, *Bardella*, et alibi non rarum.
Eodem tempore.

— angustifolium *L.*
Inter frumenta, ad vias herbosas copiosé.

— arvense *L.*
In collibus, et campis arenoso-calcareis ubique.
Eodem tempore.

— subterraneum *L.*
In collibus et arvis, ac ad vias. *s.ta Maria-di-Gesù*, *s. Bartolomeo*, *Cappuccini-vecchi*, et alibi.
A martio ad majum.

— repens *L.*
In campis, arvis, pratis, ad vias, ubicunque.
Ab aprili ad junium.

— spumosum *L.*
In campis apricis, et collibus frequens.
Aprili et majo.

— vesiculosum *Savi.*
In campis aridis, et collibus sterilibus abundé.
Eodem tempore.

— fragiferum *L.*
Ibidem et in pascuis apricis.

— resupinatum *L.*
In campis arenoso-calcareis herbosis. *s.ta Maria-di-Gesù*.

Eodem tempore.

Trifolium tomentosum *L.*

In campis et collibus aridis incultis. s. *Biagio*.

Eodem tempore.

— campestre *Schreb.*

In arvis, et agris subhumidis post messem. *Bardella*.

Ab aprili ad junium.

Lotus tetragonolobus *L.*

Ibidem, et *Stera*, *Paradiso*, s. *Biagio*, *Belmangiare*, et alibi.

A martio ad majum.

— edulis L.

In arenosis aridis copiosè. s.*ta Maria-di-Gesù*, s. *Mauro* etc.

A februario ad aprilem.

— rectus L.

In demissis humidis cespitosis. *Valle-di-Bardella*, *Rongasile*.

Ab aprili ad junium.

— ornithopodioides L.

Ibidem, et in agris, in campis, et collibus obvium.

A martio ad majum.

— cytisoides L.

In collibus sterilibus et saxosis frequens.

A martio ad majum.

— prostratus *Desf.*

In demissis subhumidis, et in campis herbosis haud rarum.

Ab aprili ad junium.

Trigonella corniculata L.

In campis herbosis, et collibus apricis frequens.

Aprili et majo.

Medicago Helix *Willd.*

In arenosis, argillosis, et calcareis, ubique.

Eodem tempore.

Medicago orbicularis *Allion.*

Recedit a descriptionibus Cll. *Guss.* et *Ten.* quod in nostra pedunculi sunt 1—3 flori minime subbiflori.

In arvis, et agris abundè, ac inter segetes.

Aprili et majo.

— elegans *Jacq.*

In calcareo-arenosis haud rara.

Eodem tempore.

— recta *Desf.*

In collibus aridis, ad vias, et rudere ubique.

A martio ad majum.

— muricoleptis *Tin.*

In arvis, inter segetes, ad vias.

Aprili et majo.

— Echinus *D. C.*

In campis, arvis, et inter segetes ubique.

Eodem tempore.

— tuberculata *Willd.*

In collibus arenoso-calcareis, inter segetes. *Escuriales*, s.*ta Brigida*.

Eodem tempore.

— murex *Willd*,

In argilloso-arenosis et calcareis inter segetes satis frequens.

Eodem tempore.

— murex *Willd.*

In argilloso-arenosis et calcareis inter segetes satis frequens.

Eodem tempore.

— muricata *Willd.*

Cum praecedente, et iisdem mensibus floret.

POLYADELPHIA

Hypericum hircinum *L.*

In umbrosis humidis, ad sepes. *Fisicara*, *Portosalvo*, etc.

A majo ad junium.

Hypericum perforatum *a.* elatum *D. C.*
var. *b.* microphyllum *D. C.*
In collibus aridis, in campis sterilibus, ad vias, abundè.
A majo ad julium.

Hypericum ciliatum *Lam.*
In argilloso-calcareis. *Belmangiare.*
Majo et junio.

SYNGENESIA

AEQUALIS

Goropogon glabrum *L.*
In campis graminosis, ac inter segetes frequens.
Aprili et majo.

Tragopogon Cupani *Guss.*
In campis fertilibus argillaso-calcareis, et in collibus apricis haud rarum.
Selvaggio, Russa, Montagna.
Aprili et majo.

— porrifolium *L.*
Cum praecedente, eodemque tempore floret.

Urospermum Dalechampii *Desf.*
In submontosis, et ad sepes abundè.
Aprili ad augustam.

— picrioides
In aridis incultis, ad sepes, et ad margines viarum frequens.
A februario ad majum.

Scorzonera laciniata *L.*
In collibus calcareis. *Montagna, Bulchini, Cansaria.*
Aprili et majo.

— Columnae *Guss.*
In collibus calcareis aridis, ac etiam in herbosis apricis. *s. Pietro.*
Eodem tempore.

— hirsuta *L.*
Cum praecedente, et eodem tempore floret.

— deliciosa *Guss.*
var. flore alba-rarior.
In collibus calcareis herbosis apricis. *Scala, Salvatorello, Giunco, Montagna.*
Majo floret.

Sonchus maritimus *L.*
In demissis humentibus. *Tabaccio, Regalseme, Paradiso.*
A majo ad octobrem.

— oleraceus *L.*
In cultis humentibus demissis vulgatissimus.
Ab aprili ad junium.

— asper *Willd.* et *Guss.*
Recedit a descriptione *Cl. Guss.* foliis, spinoso-serratis, et caule superaè peduncalis, et anthodiis hirsutis. Differre videtur a descript. *Cl. Scopoli.* (*Hieracium arvense L.*) foliis tantum anthodii viridalis, sat bene in coeteris carneis. Adde caules angulosos, nitide rubeoles, 2 1/2 pedal.
Folia radicalia non vidimus.
In adis. *Valle-di-Bardella, e di-Rangasile.*
Ab aprili ad janiam, aliquo flore ad novembrem usque.

— tenerrimus *L.* — var. c. foliis bipinnatifidis, laciniis anguste linearibus, denticulatis *Guss.*
In argilloso-arenosis. *Orti-dei-miracoli.*
Altera varietas differt a var. *a.* descripta a *Cl. Guss.* quod petiali ad basin sunt acute auriculati, et pe-

dunculi minime, nudi, sed parvissima lineari bracteola suffulti.
Ibidem.

Ambae var. florent fere per totum annum.

Sonchus picrioides *Lam.*

In herbosis, ruderotis, ad muros, et vias passim.
Fl. fere per totum annum.

Lactuca virosa *L.*

In pinguibus humidiusculis. *Orti-dell'-acqua-nuova, e dei-miracoli.*
A julio ad augustum.

Leontodon Taraxacum *L.*

In collibus apricis. *s. Mauro.*
A februario ad . . .

Apargia Sicula *Guss.*

In campis orgilloso-calcareis, ad margines viarum. *Selvaggio, Mulana, Rocca.*
Aprili et majo.

Picris spinulosa *Bertol.*

Passim ad vias, in herbosis humidis, et ad fossas.
A junio ad octobrem.

Helminthia echioides *Willd.*

Cum praecedente.
Ab aprili ad septembrem et ultra.

Hieracium bulbosum *Willd.*

In cultis, et incultis humidiusculis graminosis haud rarò.
A martio ad majum.

Andriala undulata *Presl.*

In arenoso-calcareis, ad vias hinc inde.
Ab idibus aprilis ad augustum.

Crepis purpurea *Guss.*

In herbosis demissis, et in collibus apricis frequens.
Ab idibus aprilis ad junium.

— bursifolia *L.*

In calcareis aridis, ad vias. *Selvaggio, Salvatorello* et alibi haud rare.
Ab aprili ad septembrem.

Crepis taraxacoides *Desf.*

In pascuis, in arvis herbosis, inter gramina ad vias, et sepes.
A novembri ad majum.

— spathulata *Guss.*

In campis subhumidis, argilloso-calcareis. *Montagna, Russa, Refugio.*
Eodem tempore.

Tolpis quadriaristata *Bir.*

In arenosis, calcareis, et argillosis, ad sepes et vias. *s.ta Maria-di-Gesù. Portosalvo, Paradiso, Russa* etc.
A majo ad augusti nonas.

— sexaristata *Bir.*

In submontosis et demissis argilloso-arenosis. *Canaletto.*
A junio ad novembrem. Nos adhuc florentem januario vidimus.

— grandiflora *Ten.*

Ad viarum et agrorum margines herbosos. *Portosalvo, s. Bartolomeo, Fuicara* etc.
A majo ad julium.

Hyoseris radiata *L.*

In herbosis ad vias et muros hinc inde.
Per totum annum poene floret.

— scabra *L.*

In campis siccis, et in collibus calcareis aridis, frequens.
A februario ad aprilem.

Seriola cretensis *L.*

In arvis, et campis herbosis, ad vias obvia.
Ab aprili ad junium.

Hypochaeris neapolitana *D. C.*

In pascuis apricis, ad sepes, et vias herbosas haud raro.
Eodem tempore floret.

Catananche lutea *L.*

In campis, et collibus argillosis. Mu-

luna, Giunco, Soccorso.
Eodem tempore floret.

Cichorium Intybus L.
In argillosis, et calcareis ubique, et ad fissuras rupium.
A majo ad janium.

— divaricatum *Schous.*
In pascuis, in incultis, et ad vias ubique.
Ab aprili ad junium.

Scolimus maculatus L.
In calcareis, et argillosis, ad vias passim.
A junio ad augustum.

— grandiflorus *Guss.*
In herbosis apricis, et ad vias abundè.
A majo ad septembrem.

Kentrophyllum lanatum *D. C.*
In incultis et sterilibus, et ad vias.
A majo ad septembrem.

Carduncellus coeruleus *D. C.*
In argillosis incultis, et in arvis frequens.
A majo ad julium.

— tingitanus *Guss.*
In demissis et submontosis argillosis. *s. Giovanni, Birdirimi.*
A majo ad . . .

— pinnatus *D. C.*
In campis marnosis. *Salvatorello, Montagna, Selvaggio.*
Majo et junio.

Carlina lanata *L.*
In collibus incultis et ad vias satis superque.
Julio et augusto.

— sicula *Ten.*
In arenosis et calcareis, ad vias.
Eodem tempore floret.

— gummifera.
In aridis sterilibus, et ad vias copiosè.
Ab idibus julii ad octobrem.

Cynara horrida *Ait.*
In campis et collibus incultis aridis, ac etiam ad vias.
Junio et julio.

Onopordon illyricum L.
In arenosis, et aridis, ad vias abundè.
Junio et julio.

Carduus corimbosus *Ten.*
In argillosis submontosis, ac demissis, et ad vias. *Altobrando, Balchini, Maddalena.*
Aprili et majo.

— pycnocephalus L.
In aridis sterilibus, ad vias abundè.
Eodem tempore fl.

— argiroa *Biv.*
In arvis apricis, ad vias frequens.
Eodem tempore.

— congestus *Guss.*
In incultis, et sylvaticis, ac ad vias.
A majo ad junium.

Cnicus pungens *Willd.*
In humentibus, aquosis, et udis, juxta rivulos, et ad torrentium ripas. *Tempio, Fontana-della-pietra, s. Basilio, s. Pietro.*
Junio et julio.

— siculus *Spreng.*
In palustribus, ad rivulorum margines frequens.
A julio ad septembrem.

— lanceolatus *Willd.*
In sylvaticis, ad sepes et ad vias campestres ubique.
Eodem tempore fl.

— giganteus *Willd.*
In sylvaticis et dumetis humidis frequens.
A junio ad augustum.

Cnicus syriacus *Willd.*
In arvis, agris, et inter segetes frequens.
Majo et junio.

Leuzea conifera *D. C.*
In declivitate montis *Cansaria* prope s. *Michele* rara.
A majo ad . . .

Lappa minor *D. C.*
Ibidem.
Augusto.

Eupatorium cannabinum *L.*
In calcareis argillosis humentibus, et ad fossas.
A julio ad septembrem.

SUPERFLUA

Tanacetum vulgare L.
Ad sepes, et margines agrorum haud rarum.
Junio et julio.

Artemisia arborescens L.
Cum praecedente, et eodem tempore floret.

Evax pygmaea *Pers.*
In collibus aridis et sterilibus. *Croce-del-Vicario*, *Teatrino*.
Majo.

— asteriscifolia *Pers.*
In collibus argillosis apricis. *Mulino-a-vento*, *Salvatorello*.
Eodem mense fl.

— exigua *D. C.*
In collibus sterilibus calcareo-marnosis. *Salvatorello*, *Montagna*.
Aprili et majo.

Filago gallica *L.*
In campis arenosis aridis. *Moschitta*, *s. Bartolomeo*.
Aprili et majo.

Helichrysum rupestre *D. C.*
In collibus calcareis aridis. *Salvatorello*.
Majo et junio.

Senecio vulgaris *L.*
In campis, arvis, ruderatis, ad vias passim.
Floret fere per totum annum, sed praesertim hyeme et vere.

Senecio squalidus L.—var. *b.* chrysanthemifolius.
In arenosis inter vineas, in campis, et pascuis, ad vias ubique.
Floret fere per totum annum.

— lycopifolius *Desf.*
In argilloso-calcareis humentibus. *Scala*, *Russa*, *Pille*.
Ab augusto ad novembrem.

Chrysanthemum segetum L.
In campis et arvis herbosis nihil communius.
A martio ad majum.

— coronarium L.
In agris, inter segetes, ad viarum, et agrorum margines herbosos ubique.
Ab aprili ad junium.

var. flosculis radii basi aureis, apice candidis.
In ruderatis herbosis. *s. Bonaventura*.
Majo.

Matricaria chamomilla
Circum hortos nunc spontanea. *s. Lorenzo*, *s.ta Catterina*.
A martio ad idus maji.

Anthemis muricata *Guss.*
In collibus apricis argillosis. *Mulino-a-vento*, *Montagna*.
Aprili et majo fl.

— incrassata *Lois.*
In campis, et arvis, in cultis et in-

cultis ad vias ubique copiosè.
A februario ad julium, aliquo flore usque ad octobrem.

Anthemis cotula L.
In pratis, in campis, ad vias passim.
Ab aprili ad junium.

— mixta L.
In collibus aridis incultis et ad vias non rara.
Eodem tempore fl.

Anacyclus tomentusus *D. C.*— var. *b.* marginatus *Guss.*
In pascuis, et campis herbosis et ad margines viarum.
A martio ad junium.

Achillea ligustica *All.*
In incultis ad sepes, et margines agrorum obvia.
A majo ad julium.

Tussilago fartara L.
In humentibus, et umbrosis demissis vel submontosis. *Valle-di-Bardella, s. Lorenzo, Tabuscio, s. Luigi, Orti-dell'-acqua-nuova.*
A dicembri ad februarium.

Conyza squarrosa *L.*
In aridis, in sylvaticis, ad sepes frequens.
Junio et julio.

— sicula *Willd.*
In demissis humentibus. *Piana-delle-bruche, Margi*, rara.
Ab idibus junii ad . . .

— ambigua *D. C.*
In aridis cultis et incultis. *s.ta Maria-di-Gesù, s.Luigi, Belmangiare*, et alibi.

A julio ad septembrem.

Conyza saxatilis L.
In rupibus marnoso-calcareis. *Salvatorello, Montagna.*
A februario ad julium.

Pulicaria odora *Reich.*
In campis et collibus apricis haud rara.
Ineunte aestate.

Inula viscosa *Ait.*
In demissis sterilibus, et in collibus aridis abunde.
A julio ad octobrem.

— graveolens *Desf.*
In campis siccis, vel demissis humidiusculis frequens.
Ineunte autumno.

Buphthalmum spinosum L.
In nostra planta folia caulina sunt semi-amplexicaulia; in reliquis ut in descript. Cl. *Guss.* sed addo albo-canescentiam in anthodii basi.
In arenosis et argillosis incultis, et ad vias communè.
A majo ad augustum.

— aquaticum L.
In collibus argillosis, et in demissis humidis. *Scala, Mazzone, Cascalana.*
Majo et junio.

Bellis sylvestris *Cyrill.*
In pascuis, campis, collibus, ad vias ubique.
A septembri ad majum.

— hybrida *Ten.*
In pascuis et campis apricis herbosis et ad vias passim.
A dicembri ad junium.

FRUSTRANEA

Centaura melitensis L.
In calcareo argillosis frequens.
Ab aprili ad junium.

Centaurea napifolia L.
In collibus apricis aridis, et in campis siccioribus haud rara.
A majo ad julium.

Centaurea lappacea *Ten.*
In arenosis aridis, et ad vias vulgaris.
A junio ad octobrem.
— fuscata *Desf.*
In campis et collibus, ac ad vias ubique.
A majo ad augustum.
— calcitrapa L.
In ruderatis, in campis, et ad vias passim. Ineunte aestate.

Centaurea salmantica L.
In argillosis frequens.
Eodem tempore floret.

Galactites tomentosa *D. C.*
In collibus apricis, in sylvaticis, ad margines agrorum.
Ab aprili ad julium.

NECESSARIA

Calendula arvensis L.
In arvis, et campis apricis herbosis, secus vias, inter opuntias et vineas satis superque.
A novembri ad junium
— parviflora *Raf.*
Cum praecedente communis eodemque tempore floret.

Calendula sicula *Cyr.*
In collibus marnosis et calcareis herbosis. *Montagna, Marcimino, alta Chiara.*
A dicembri ad aprilem.

GYNANDRIA

Orchis decipiens *Bianca.*
In sylvaticis ac dumetis aridis. *s. Basilio, Ogliastro, s. Pietro.*
Martio et aprili.
— rubra *Jacq.*
In collibus et submontosis sylvaticis. *Cansaria, s. Basilio, Russa, Mazzone, Selvaggio.*
Eodem tempore.
— papilionacea L.
Ibidem cum praecedente, et eodem tempore floret.
— pyramidalis *Willd.*
In incultis humidiusculis submontosis. *Tabuscio.*
Aprili et majo floret.
— longicornu *Poir.*
In sylvaticis submontosis. *Cansaria.*
Majo adhuc florebat.

Orchis longebracteata *Biv.*
Recedit tantulum a descript. Cl. *Guss.* foliis acutiusculis, petalis interioribus, nulla violacea macula punctatis, et labellis dorso glabris. Adde vero ovarium contortum.
In arenosis sterilibus et incultis. *Dirisa, Battistella, Russa, s. Basilio, Ogliastro.*
A januario ad martium.
— undulatifolia *Biv.*
In submotosis sylvaticis herbosis. *Mazzone, Stretto-di-palle, Regalseme, s. Bartolomeo, Selvaggio.*
Aprili et majo.

Aceras andropofora *Brown.*
In submontosis frumentibus ad aquilonem. *Sfere.*
Martio et aprili.

Ophrys aranifera *Huds.*

var. *b.* ambigua *Tod.*

O. incubacea *Bianca.*

c. panormitana *Guss.*

d. limbata *Reich.*

In arenoso-calcareis herbidis et sylvaticis omnes haec varietates. *Tabascio, Mazzone, Paradiso, Semini, s. Basilio, Russa* etc.

A martio ad majum.

— exaltata *Ten.*

In submontosis arenosa-calcareis. *Tabascio, Paradiso, Ogliastro, Fontanelle.*

Martio et aprili.

— atrata *Lindl.*

In dumetis herbosis. *Russa, s. Basilio, Piano-di-Carbone.*

Eodem tempore floret.

— tenthredinifera *Willd.*

In incultis herbosis et sylvaticis frequens.

Eodem tempore floret.

— oxyrhynchos *Tod.*

In declivitate montis *Cansaria* ad aquilonem.

Aprili florebat.

— lutea *Cav.*

var. *b.* minor *Guss.*

In ambabus varietatibus maculae duae aequales in disco labelli; in var. *a.* vero totidem puncti velutino-pilosi a maculis procedentes in ambitu luteo lobi intermedii.

In incultis sylvaticis, et herbosis frequens.

Martio et aprili.

Ophrys fusca *Link.*

In sylvaticis et incultis. *Mazzone, Paradiso, s.ta Catterina.*

Eodem tempore fl.

— pallida *Raf.*

Ibidem et *s. Basilio.*

Eodem tempore fl.

Serapias cordigera *L.*

In incultis graminosis, et in campis apricis, *Tabascio, s.ta Catterina.*

Aprili.

— lingua var. *b. L.*

In collibus arenoso-calcareis. *Boschitello, s.ta Catterina.*

Martio et aprili.

Listera ovata *Brown.*

In submontosis humentibus. *Cansaria.*

Majo florebat.

Spiranthes autumnalis *Rich.*

In incultis humidis, et cespitosis. *Tabascio.*

Ineunte autumno.

HEXANDRIA

Aristolochia rotunda *L.*

In submontosis calcareo-argillosis. *Coste-di-s.-Giuseppe, Moschitta.*

Aprili et majo.

— longa *L.*

In sylvaticis argilloso-calcareis. *Selvaggio, Fontana-della-pietra.*

Eodem tempore floret.

Aristolochia pallida *Willd.*

Differt a descript. Cl. *Tenore* quod macula atro-purpurea corollae minime extat in fauca tubi, sed versus

apicem ligulae in interiori parte. In submontosis argilloso-calcareis.

Casculana. Aprili et majo.

MONOECIA

MONANDRIA

Cynomorium coccineum *L.*
In calcareo-arenosis-parasitica ad radices *Cisti-complicati. Refugio, Schifardi.*
Majo.

Zannichellia palustris *L.*
In humidis, ad rivulos et stagna. *s. Pietro, Margi.*
Majo.

TRIANDRIA

Typha latifolia *L.*
In palustribus, in fossis, ad stagna. *Vignetta, Ponte-della-Rocca, Pille, Rangasile,* et alibi.
Ab aprili ad junium.

— angustifolia *L.*
In fossis, ad stagna. *s. Lorenzo, Maddalena, s. Pietro* etc.
Eodem tempore.

Sparganium ramosum *Huds.*
Ad margines torrentium et fluviorum, in fossis, et ad stagna. *Tempio, s. Pietro.*
Majo et junio.

Carex vulpina *L.*
In herbosis umbrosis et humidiusculis frequens.
Aprili et majo.

Carex Linkii *Willd.*
In campestribus et sylvaticis, ac ad sepes. *s. Pietro.*
Ineunte vere.

— serrulata *Biv.*
In herbosis incultis sterilibus apricis. *s. Bartolomeo.*
Eodem tempore.

— maxima *Scop.*
In stagnis, et ad fluminum ripas. *Mazzarrone, Tempio.*
Eodem tempore.

TETRANDRIA

Urtica urens *L.*
Ad macerias, in ruderatis obvia.
A novembri ad majum.

— dioica *L.*
Cum praecedente, ac etiam ad sepes vulgatissima.
Ab aprili ad julium, et alicubi usque ad septembrem.

Urtica balearica L.
In ruderatis, ad muros et pagos passim.
Aprili et majo.

PENTANDRIA

Amaranthus sylvestris *Desf.*
In cultis et incultis frequens.
A julio ad octobrem.

Amaranthus albus *L.*
In cultis et incultis ac etiam ad vias ubique.
A julio ad octobrem.

Atriplex Halimus *L.*
In argillosis herbidis non rare.
Ab augusto ad . . . .

Atriplex angustifolia *Smith.*
In cultis arenosis. *Escuriales.*
A septembri ad octobrem.

POLYANDRIA

Arisarum vulgare *Spreng.*
In humidiusculis, ad sepes umbrosas gregatim abundè.
A novembri ad aprilem.

Arum Italicum *Mill.*
In umbrosis humentibus, ad sepes herbosas cum *Arisaro* communè.
Ineunte vere.

Theligonum Cynocrambe L.
Ad sepes umbrosas, in ruderatis et saxosis herbidis satis frequens.
A februario ad majum.

Poterium polygamum *Wald.* et *Kit.*
In calcareis cultis, ad sepes, et margines agrorum fere ubique.
Ab aprili ad majum.

Quercus Ilex *L.*
In nemoribus et sylvaticis. *Granieri, s. Pietro.*
Aprili et majo.

Quercus Suber *L.*
In sylvaticis et nemoribus satis abundè, immo nemora, et sylvas constituit cum *Pistacia Lentisco, Chamaerope humili, Cistis Olea oleastro,* etc.
Eodem tempore.

— coccifera *L.*
Non rara in nemoribus. *s. Pietro, Granieri, Mazzarrone.*
Aprili et majo.

Platanus orientalis *L.*
Ad marginem fluminis di *s. Pietro.*
Eodem tempore.

Corylus Avellana *L.*
Alicubi in humidis, sed potius culta.
Februario.

MONADELPHIA

Croton tinctorium *L.*
In arenoso-argillosis et calcareis pinguibus et cultis. *Semini, Fontanelle, Portosalvo, Russa, Tempio, Valle-de'-malati* etc.
A junio ad septembrem.

Ecbolium elaterium *Rich.*
In pinguibus, sterilibus, ruderatis, incultis undique satis abundè.
Ab aprili ad junium.

Bryonia dioica *Iacq.*
In sylvaticis. *s. Pietro.*
Aprili majo.

DIOECIA

DIANDRIA

Salix pedicellata *Desf.*
In humentibus, ad torrentium, et fluviorum ripas. *s. Pietro, Mazzarrone, Granieri.*
Januario.

Salix fragilis *L.*
Ibidem.
Februario.

TRIANDRIA

Osyris alba *L.*
In arenosis, et calcareo-argillosis sylvaticis ad sepes, et circa vias obvia.
Ab aprili ad julium.

PENTANDRIA

Pistacia Lentiscus *L.*
In sylvaticis et nemoribus abundè, ac etiam ad sepes dumosas viarum meridionalium.
A martio ad majum.

— **vera** *L.*
In rupibus calcareis. *Belladonna.*
Forsan olim culta.
Aprili et majo.

Humulus Lupulus *L.*
In dumetis et sepibus humentibus. *Cansaria.*
Julio.

HEXANDRIA

Smilax aspera *L.*
In calcareis ad sepes cespitosas, ac in dumetis. *Montagna. Marcinnino, s. Basilio, Noce*, etc.
Septembri et octobri.

Smilax mauritanica *Desf.*
Cum praecedente, et magis frequens in sylvaticis, et dumetis.
Eodem tempore floret.

OCTANDRIA

Populus alba *L.*
In humentibus sylvaticis, circum aquas fluentes, ac ad sepes frequens.
Ineunte vere.

— **tremula** *L.*
In dumetis et nemoribus meridianalibus non rara.
Ineunte vere.

Populus nigra *L.*
In dumetis, et sylvaticis ac ad sepes passim.
Eodem tempore floret.

ENNEANDRIA

Mercurialis annua *L.*
In cultis et incultis umbrosis, et humidis, nec non in ruderatis et ad rupes. *Refugio, Battistella, s. Mauro, Montagna, Orti-dell'-acqua-nuova, e di-Mazzi-vecchi* etc.
Fere per totum annum floret.

var. *β*. **Foliis lanceolatis!** *Nob.*

An M. *ciliata* Presl? sed in ista folia sunt cordato-ovata.
Hanc nostram observationem Cl. *Gussone* placuit retinere.
In arenoso-argillosis. *Via-di-Fontanelle*, sotto *la-villa-di-Patti*, rara, nec alibi usque adhuc vidimus.

MONADELPHIA

Juniperus phoenicea *L.*
In nemoribus. *s. Pietro, Granieri.*
Novembri et dicembri.

Ruscus aculeatus *L.*
In sylvaticis, in dumetis, et ad sepes. *Paradiso, Mazzone, s. Pietro,* et alibi.
A februario ad aprilem.

POLYGAMIA

MONOECIA

Valantia muralis L.
In ruderatis graminosis non raro.
A martio ad majum.

Parietaria diffusa *Mart.* et *Koch.*
In ruderatis, circum aquas lente fluentes, et ad muros.
Floret fere per totum annum.

Parietaria lusitanica L.
Ibidem — Fl. a januario ad martium.

DIOECIA

Ceratonia siliqua L.
In calcareo-arenosis. *Passo-di-Cristofaro, s. Pietro,* rara.
Incoato autumno.

Ficus carica-sylvestris. L.
In sylvaticis, ad sepes et muros obvia.
Majo et junio.

Chamaerops humilis L.
In nemoribus, et sylvaticis meridionalibus perabundè.
Martio et aprili.

CRYPTOGAMIA

Equisetum ramosissimum *Desf.*
In humidis calcareo-argillosis abundè.
A januario ad junium.

— fluviatile L.
In uliginosis, ad rivulos et ad torrentium margines.
Ineunte vere.

Osmunda regalis L.
In submontosis calcareo-argillosis. *Cansaria.*
Majo.

Gymnogramme Ceterach *Spr.*
In saxosis umbrosis, ad muros humidiusculos, ad fissuras rupium et ad radices arborum in sylvaticis.
Divisa, Noce, s. Mauro, Mazzone etc.
A januario ad martium.

Polypodium vulgare L.
Ad radices arborum in sylvaticis humidiusculis, ad rupes aquilonem spectantibus. *Madonna-della-via, Mazzone, s. Basilio et alibi.*

A februario ad aprilem.
Scolopendrium officinale *Swartz.*
In umbrosis humidis. *Cansaria.*
Aprili.
— Hemionitis *Swartz.*
In antris aquam stillantibus. *Cansaria, Grotta-delle-Minnelle* presso *s. Michele, s. Bartolomeo.*
Aprili et majo.

Pteris aquilina L.
In fruticetis umbrosis, et ad sepes sylvaticos.
Augusto et septembri.

Adianthum Capillus-Veneris L.
Ad aquarum potabilium scaturigines.
Ab aprili ad junium.

Asplenium Trichomanes L.
Ad muros humidos, in fissuris rupium, et ad radices arborum in sylvaticis.
A martio ad junium.

Asplenium Adiantum-nigrum L.
In calcareis submontosis, et in pinguibus.
A martio ad junium.

Athyrium filix-foemina *Roth.*
In sylvaticis. *s. Pietro, Granieri.*
Aprili et majo.

Aspidium filix-mas. *Swartz.*
In submontosis humectibus et umbrosis.
Junio.
— pallidum *Bory.*
Ad rupes calcareas. *Montagna, Cansaria.*
A februario ad junium.

Tuber cibarium *Pers. ex Targ.*
In sylvaticis arenoso-calcareis. *s. Pietro, Cansaria.*

DABAMUS HODIE XV JULII MDCCCXLV

FINIS PRIMI FASCICULI.

